

Lietuvos universitetai – be jaunųjų mokslininkų

Lietuvos universitetuose tikrai mokslinei veiklai vietos lieka vis mažiau.

Vilnius, vasario 11 d. (Balsas.lt) – Akademinės bendruomenės atstovai apgailestauja, kad Lietuvos universitetai tampant diplomų „kalvėmis“, o vietos tikrai mokslinei veiklai ten lieka vis mažiau. Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (LSAS) prezidentė Indrė Vareikytė teigia, kad studentai nelinkę dalyvauti mok-

slinių draugijų veikloje. „Dauguma draugijų sukurtos tik formaliai, o iš tiesų veikia tik keliuose šalies universitetuose. Be to, joms priklauso tik 0,5 proc. universitetų studentų“, – spaudos konferencijoje kalbėjo I. Vareikytė.

Lietuvoje yra daugiau kaip 20 universitetų, tačiau studentų moks-

linės draugijos veikia tik keliuose iš jų. Tokia padėtis, anot I. Vareikytės, parodo, jog universitetai iš esmės neatlieka savo paskirties – populiarinti mokslinę veiklą, skatinti mokslinius tyrimus.

Lietuvos Jaunųjų mokslininkų sąjungos pirmininkas Tomas Žalandauskas teigia, kad šaliai svarbi ir mokslinio vadovavimo problema, nes „mokslinių tyrimų finansavimo lygis žemas, o aukšto lygio mokslininkų, kurie būtų patrauklūs studentams, nėra daug“. Lietuvos mokslo tarybos narys Gintaras Valinčius teigia, kad ekonomikos sėkmę vis labiau lemia aukštos kvalifikacijos specialistai, gebantys ne tik įsisavinti technologines žinias, bet ir jas kurti.

Kaip pastebėjo I. Vareikytė, esamų problemų nesprenžia ir rengiama mokslo ir studijų reforma. „Nematome priemonių, kurios ragintų studentų mokslinę veiklą“, – sakė LSAS prezidentė. Problema yra ir mokslinių draugijų finansavimas, nes joms dėl lėšų reikia varžytis su kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis.

Paaikėjo Nacionalinio diktanto antrojo turo dalyviai

Vilnius, vasario 11 d. (Alfa.lt) – Nacionalinio diktanto vertinimo komisija, vadovaujama Živilės Bandorienės, patikrino diktantus ir išrinko 65 antrojo turo, vyksiančio vasario 23 d., dalyvius. Tarp jų – penki, rašę diktantą užsienyje. Į antrąjį turą pateko nei vienos arba tik vieną klaidą padarę dalyviai. Jų sąrašą galima rasti „Atgimimo“ svetainėje. Specialiai antrajam turui vieno iš Lietuvos rašytojų sukurtas diktanto tekstas, kaip ir pirmasis, bus transliuojamas tiesiogiai per Lietuvos radijo pirmąją ir Lietuvos televizijos antrąją programą. Iškart po transliacijos tekstą bus galima pasitikrinti. Jis pasirodys diktanto partnerių interneto svetainėje.

Iškilminga nugalėtojų apdovanojimų ceremonija, kurios pradžia – 4 v. p. p., vyks tą pačią dieną Vilniaus rotušėje. Čia bus apdovanoti raštingiausi ir paskelbtas gražiausias lietuviškas žodis. Nacionalinio diktanto nugalėtojas bus apdovanotas Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto įsteigtu prizų – Visuotinės lietuvių enciklopedijos komplektu. Visi kiti – R. Paknio leidyklos ir Knygų klubo įsteigtais prizais.

Dėl gražiausio lietuviško žodžio titulo rungsis visų interneto portalų lankytojų ir savivaldybėse rašiusių žmonių išrinkti žodžiai.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-11-08

Lurde paminėtas Marijos apsireiškimo jubiliejus

Vilnius, vasario 11 d. (Bernardinai.lt) – Pirmadienį Lurde iškilmingai paminėtas ypatingas Marijos apsireiškimo jubiliejus. Praėjo 150 metų nuo Mergelės Marijos apsireiškimo vienintelei pripažintai apsireiškimų

regėtojai Bernadetai, bene varginiausios Lurdo miestelyje Soubirous šeimos keturiolikmetei dukrai. Nėra abejonės, kad Lurdo šventovė, kuri katalikų pasaulyje yra garsiausia ir labiausiai lankoma piligriminė vieta,

šiomet, per apsireiškimų jubiliejų, galės išvysti ligi šiol neregėtas piligrimų minias. Manoma, kad Lurdo apsireiškimo šventovę per Jubiliejinius metus aplankys aštuoni milijonai žmonių.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Naudingas ir žalingas kosulys (p. 2)
- NATO susitikimas Vilniuje: patogiausia kariauti nekariaujant (p. 3)
- Nustumti blogį kaip akmenį (p. 1, 4-5)
- Nuomonė. Mūsų dienų graudūs verksmai (p. 5)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- A. a. J. Giedraitis (p. 8)
- Lietuva iš arčiau (2) (p. 9)
- E. Minkštimas džiugino muzikos mylėtojus (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.37 LT
1 EUR — 3.45 LT

Čikagoje įvyko pirmasis šių metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas

Garbingi minėjimo svečiai.

J. Kuprio nuotr.

Š. m. vasario 10 d. Maria High School salėje ALT'o Čikagos skyrius surengė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 90 metų minėjimą, kuriame kalbėjo du garbingi svečiai: ats. gen. mjr. Jonas A. Kronkaitis ir JAV Valstybės departamento Šiaurės ir

Baltijos šalių skyriaus vadovas Robert Gilchrist. Šis ALT'o minėjimas yra pirmasis per visą Ameriką nuvilnysiančių Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimų.

Apie renginį skaitykite 4 puslapyje.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NAUDINGAS IR ŽALINGAS KOSULYS

Pradžioje ima perštėti gerklėje, po to kažkas „trukdo“, dirgina, galiausiai pradeda kosėti. Tačiau dar prieš ryjant tabletes reikia išsiaiškinti, kas sukėlė kosulį, ir pasirinkti teisingą gydymo metodą. Kada kosulys yra naudingas, o kada – žalingas ir kaip tokiu atveju elgtis?

Kosulys kosuliui nelygu

Galbūt nustebsite, bet kosulį gali sukelti daugiau kaip 50 skirtingų priežasčių, įskaitant alergines ligas, širdies nepakankamumą, kai kurių vaistų vartojimą, gastroezofaginį refliuksą ir t.t. Vis dėlto dažniausiai kosulį sukelia peršalimo ligos. Bet kokiu atveju kosulys – tai ne savarankiška liga, bet ligos simptomas. Kai kvėpavimo takų gleivinėje gaminamas sekretas ir jį atkosime, kalba eina apie drėgną (arba produktyvų) kosulį. Jis yra naudingas, jo jokių būdų negalima slopinti. Antraip kvėpavimo takuose besikaupiantis sekretas nebus išvalomas, ir viršutinių kvėpavimo takų uždegimas gali išplisti žemyn, t.y. į bronchus ir plaučius.

Tuo tarpu neproduktyvus dirginantis sausas kosulys paprastai labai vargina. Jį tikslinga slopinti.

Kada būtina kreiptis į gydytoją?

* Jei kostite ilgiau nei dvi savaites.

* Jei kosti vaikas iki 1 metų amžiaus.

* Jei kosulys atsiranda po dusulio epizodo.

* Jei kosulį lydi pagreitėjęs, triukšmingas kvėpavimas.

* Jei kosulys labai intensyvus, kad net negalite atsigeriti, springsitate.

Trys sauso kosulio rūšys

1. Neproduktyvus kosulys būdingas virusų sukeltoms uždegiminėms viršutinių kvėpavimo takų ligoms, pvz., tracheitui, bronchitui ir vargina ligojį apie 3 dienas (vėliau ima gaminėti gleivės ir kosulys drėgnėja).

2. Lojantis kosulys dažniausiai pasireiškia sergant laringitu, būna užkimes balsas.

3. Krupas – bendrinis terminas, kuriuo pavadinta grupė santykinai ūminių (dažniausiai infekcinių) būklių, kurioms yra būdingas savito grubaus, lojamo, su metaliniu atspalviu kosulio sindromas. Jis gali pasireikšti kartu su inspiraciniu stridoru, balso užkimimu ir kvėpavimo nepakankamumo požymiais, sukeltais gerklų obstrukcijos.

Kosulio slopinimas

Kaip minėta, slopinamas tik sausas kosulys. Paprastai toks kosulys vargina ligos pradžioje, kol kvėpavimo takų gleivinėje dar nepradėjo gamintis gleivės. Ilgalais sausas kosulys gali skatinti raumenų skausmus, kraujospūdžio pakilimą, pilvo srities raumenų skausmus, galvos skausmą, nemigą, kosulys gali sukelti vėmimą ir t.t. Kad jis mažiau vargintų, vartojami vaistai, turintys kosulį slopinančių veikliųjų medžiagų, pvz., kodeinas, okseladinas ir kt. Preparatai su kodeinu slopina kvėpavimo centrą ir efektyviai malšina kosulį, tačiau šie vaistai sukelia pripratimą ir mieguistumą, taigi jų be gydytojo nurodymo vartoti negalima. Kita efektyvi sauso kosulį slopinanti medžiaga – okseladinas. Šis vaistas veikia kosulio centrą smegenyse ir sumažina kosėjimų dažnį. Gydomosios dozės palengvina kvėpavimą, neslopina kvėpavimo centro, nesukelia mieguistumo, neturi įtakos profesiniam aktyvumui, netrikdo žarnyno veiklos. Taigi šis vaistas yra saugus ir efektyvus gydant sausą kosulį ir, tai ne mažiau svarbu, nesukeldamas slopinimo, netrukdo atlikti kasdienių darbų. Atsikosėjimą skatinančios priemonės esant sausam kosuliui neefektyvios.

Itin svarbu

Kosulys – tai tik ligos simptomas, tai nėra savarankiška liga, todėl svarbiausia šalinti šį kosulį sukėlusią priežastį ir rūpintis tuo, kad kvėpavimo takai būtų kuo mažiau dirginami. Taigi: nepamirškite gausiai gerti šiltų skysčių, galite pasitelkti močiūčių receptus ir gerti, pvz., čiobrelių arbatą arba karštą pieną su medumi. Sausą kosulį puikiai slopina kinrozės žiedų arbata. Užpiltus žiedlapius būtina pavirti ant silpnos ugnies, gėrimą pasaldinti ir gerti nedideliais gurkšneliais. Kvėpuokite garais, puikiai tinka su lupena išvirtų bulvių garai arba eukalipto lapų nuoviro garai. Pasirūpinkite, kad patalpos oras būtų pakankamai drėgnas (šaltuoju metų laiku dėl nuolatinio patalpų šildymo oras išsausėja). Geriausia jei įsigytumėte drėkintuvą arba ant šildytuvo kabintumėte specialias vandens pripildytas talpas arba dėtumėte šlapius rankšluosčius.

Parengė

Viktorija Matulevičienė

„Sveikas žmogus“
2008 m. Nr. 1

Saugokite odą nuo šaltuko ir dirbtinės šilumos

Bent kiek besidomintis odos priežiūra žmogus tikriausiai yra pastebėjęs, kad visuomet pabrėžiama nuolatinės priežiūros svarba. Ir, nors labai mėgstama sakyti, kad oda reikia vienodai rūpintis visus metus, tačiau dažnai pamirštama paminėti tai, kad kiekvienas metų laikas yra skirtingas, tad ir odos priežiūra privalo būti skirtinga.

Tad kaip ją prižiūrėti šiuo metų laiku, kuris – reikia pripažinti – yra labai ekstremalus odai?

Kaip jaučiasi oda žiemą?

Žiemos metu oda patiria labai daug neigiamų poveikių. Didžiausią žalą padaro šaltas, drėgnas arba žvabus, vėjuotas oras bei temperatūros kaita. Oda kenčia įvairiai: nuo dirbtinio šilto oro išsausėja, nuo šaltų vėjų – sužvurbsta, parausta.

Reikėtų atkreipti dėmesį ir į tai, kad, nesvarbu, koks odos tipas, – išsausėti gali net ir riebiausia oda. Tada ji pradeda pleiskanoti, tampa šiurkšti bei nelygi. Vyresnio amžiaus žmonėms išryškėja raukšlės.

Kaip spręsti problemą?

Yra gausybė įvairiausių patarimų, kaip apsaugoti bei puoselėti odą šaltuoju metų laiku.

Priemonės ir būdai prasideda rekomendacijomis gerti didelius skysčių kiekius ir baigiasi mokslininkų kuriamais specialiais preparatais, saugančiais odą.

Taigi visiškai aišku, kad apsauga nelygi apsaugai – galima paprasčiausiai įsigyti sausai ar riebiai odai skirtą maitinamąjį kremą ir jį naudoti. Vis dėlto ne paslaptis, kad kiekvienas nori patirti tik geriausią poveikį, o kad būtų galima jį pasiekti, reikėtų naudoti tik labai kokybiškas priemones: profesionaliai veikiančias odą ir suteikiančias neginčijamą rezultatą. Vienos iš tokių priemonių – odos priežiūros gaminiai su emolientais.

Emolientai (lot. *Emoliere* – maitinti, drėkinti) – tai bekvapės medžiagos, maitinančios ir drėkinančios odą. Priemonės su šiomis medžiagomis odą veikia švelniai, tačiau labai efektyviai. Emolientus tinka vartoti bet kurio amžiaus žmonėms, juos gali naudoti ir vaikai.

Būtina prisiminti, kad, renkantis priemones odai drėkinti, reikia atkreipti dėmesį į emoliantams keliamus reikalavimus. Jų sudėtyje negali būti kvapiųjų ir konservuojamųjų ingredientų, taip pat priedų, galinčių sudirginti ar įjautrinti, sukelti odos alergiją.

Kurį kremą pasirinkti, – sprendžia kiekvienas žmogus individualiai. Galima pasakyti tik tiek, kad žiemą, kai odai taip reikia drėgmės bei apsaugos nuo šalčio, šios riebios, tačiau neapsunkinančios odos priemonės ypač tinka. Jas naudodamas reguliariai, kasdien, kiekvienas sulauks norimo rezultato ir galės džiaugtis sveika bei gražia oda.

Parengė

Milda Urbonaitė

„Sveikas žmogus“
2008 m. Nr. 1

Medus ir peršalimas

Nuo seno žinoma, kad medus puikiai gydo peršalimą. Ypač tuo pasižymi liepų medus, skatinantis gausų prakaitavimą.

Peršalus rekomenduojama medų vartoti prieš naktį su karšta arbata arba pienu (1 stiklinė karšto gėrimo ir 1 valgomas šaukštas medaus), su citrinos sultimis (3.5 oz medaus ir pusės citrinos sultys). Derinant medų su vaistingaisiais augalais, jo gydomasis poveikis dar labiau sustiprėja.

Siūlome keletą mišinių:

- 1 valgomąjį šaukštą liepžiedžių ir džiovintų aviečių uogų lygių dalių mišinio užpilkite 1 stikline verdančio vandens, perkoškite ir išgerkite su 1 valgomuoju šaukštu medaus;

- 2 dalys susmulkintų aviečių uogų, 2 dalys šalpusnių lapų, 1 dalis susmulkintos raudonėlio žolės. 1 valgomąjį šaukštą mišinio užpilkite stikline verdančio vandens, 5–10 minučių pavirkite, perkoškite ir išgerkite su 1 valgomuoju šaukštu medaus;

- 1 stiklinė liepžiedžių arba 2 stiklinės džiovintų (galima ir 3.5 oz šviežių) aviečių uogų. Žaliavą užpilkite 1 stikline vandens ir užvirinkite. Po 10–15 minučių įdėkite 1 valgomąjį šaukštą medaus. Šią arbatą gerkite šiltą prieš naktį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

NATO susitikimas Vilniuje: patogiausia kariauti nekariaujant

VALDAS KILPYS

Neformalus NATO šalių gynybos ministrų susitikimas Vilniuje baigėsi. Bandykime trumpai aptarti, kas gi naujo buvo pasakyta (ir nutylėta). Kalbėta pačiomis įvairiausiomis temomis: bendri klausimai aptarti NATO gynybos ministrų Šiaurės Atlanto Tarybos posėdžiuose (organizacijos pertvarka, karinių pajėgumų veiksmingumo kėlimo klausimai ir kt.), įvyko NATO ir Ukrainos komisijos pasitarimai, NATO ir Rusijos Tarybos darbas buvo iš esmės niekinis – neatvykęs Rusijos gynybos ministras Anatolij Serdiukov taip aiškiai išreiškė Kremliaus požiūrį į NATO. Bendrais bruožais aptarti kibernetinės gynybos, energetinio saugumo klausimai.

Tačiau įdomiausi dalykai dėjosi ten, kur buvo kalbama apie padėtį NATO vadovaujamosiose operacijose Kosove ir Afganistane. Kosove padėtis nėra tokia dramatiška kaip Afganistane. Europiniams „konfliktėliams“ nereikia didelių finansinių išteklių, tad NATO sąjungininkai dėl šios misijos daugmaž sutaria. Kosovo ateitis aiški – anksčiau ar vėliau Serbijai teks susitaikyti su netekties apmaudu. Tai tik laiko klausimas, tad ir misija šioje valstybėje nėra tokia beviltiška ir psichologiškai sekinanti kaip Afganistane.

Padėtis minėtoje Azijos valstybėje kelia daugybę klausimų. Nes net pačioms NATO narėms nėra aišku, kuo gi baigsis ši „taikos palaikymo“ misija. Tikėtina, kad šios organizacijos ateitis labai priklausys nuo jos narių gebėjimo derinti interesus ir išeiti iš Afganistano su pakelta galva. Kitu atveju NATO laukia ne pati šviesiausia ateitis.

Iš esmės galima teigti, kad „Afganistano klausimo“ svarstymas ir tapo neformalaus NATO šalių gynybos ministrų susitikimo Vilniuje ašimi. Viešumon prasiskverbusi informacija, it koks barometras, puikiai parodo NATO viduje verdančias aistras dėl misijos Afganistane.

NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Schefer tvirtino, kad padaryta pažanga akivaizdi, tačiau optimizmo mažoka, nes reikia dar daug ką nuveikti. Bene pagrindinė valstybių nesutarimo priežastis – padėtis Afganistano pietuose. Ten iš tikro „karšta“, vyksta realūs koviniai veiksmai, keliantys nemažą pavojų kiekvienam misijos dalyviui. „Liūto dalį“ atsakomybės ant savo pečių yra užsikrovusios tradiciškai geriausias kariuomenes turinčios valstybės: JAV, Didžioji Britanija, Kanada, Nyderlandai, Danija. Kol talibai kaupė jėgas, viskas buvo gerai, kovinių veikslių mastas likdavo valdomas. Tačiau dabar kreivė nenumaldomai kyla, ir kai kurių valstybių nervai nebeišlaikė – kodėl vieni lyg stručiai laikosi „kišk galvą į smėlį“ strategijos, o kitiems reikia savo galvomis rizikuoti?

Nors būta bandymų ir Vilniuje šiuos ginčus slėpti, tačiau tai, regis, šiuo metu yra didžiausia NATO narių nesutarimo priežastis. Lieka neaišku, kaip bus išspręsta ši problema, nes „taikingosios“ NATO narės (Vokietija, Prancūzija ir kt.) nuosekliai laikosi požiūrio, kad jų kariai realiuose koviniuose veiksmuose Afganistane nedalyvauja. Ypač daug kritikos sulaukė Vokietija, kurios kariuomenės pajėgumai niekam nekelia

abejonių.

Valstybių dalyvavimas aktyviuose koviniuose veiksmuose yra tam tikras ženklas, kuriuo remiantis galima daryti tam tikras išvadas. Morališkai pasenusios Europos valstybės sunkiai įveikia psichologinę realių kovinių veikslių baimę. Konvencinių ir nekonvencinių karinių pajėgumų skirtis šiose valstybėse aiškiai pakrypo „parketinės kariuomenės“ link ir visiems yra patogiau turėti būrius štabo karininkų, logistikos specialistų, karių ir civilių bendradarbiavimo specialistų ir t. t. Statistinės europinės kariuomenės tampa sunkiai nusakoma mašinerija, kuri gali daryti viską, tik ne kariauti. Geriausiai šį reiškinį parodo specialiųjų pajėgų ir visų kitų kariuomenės pajėgumų santykis. Šiuo atžvilgiu Lietuva sparčiai žengia „nekariaujančios kariuomenės“ link.

Tiesa, būtina aptarti ir Lietuvos indėlį NATO vadovaujamoje operacijoje Afganistane. Taip aiškėja ir bendra NATO problematika, kurios atgarsių turėjome progą išgirsti neseniai pasibaigusiame NATO šalių gynybos ministrų susitikime. Nors Vilniuje Lietuva buvo pateikta kaip puikus NATO narės pavyzdys, tačiau, kaip dažnai nutinka politikoje, niekas nekalba apie vykdomų misijų veiksmingumą. Svarbu, kad yra, o tik paskui imama galvoti, kodėl ir dėl ko. Šiuo atžvilgiu Lietuvos vadovaujama Goro provincijos atkūrimo grupė (PAG) mūsų valstybei reikalinga tik kaip „stiprus politinis koziris“.

Afganistanui ji beveik nereikalinga, nes jokių praktinių darbų dėl lėšų ir koordinavimo stygiaus tiesiog nedaroma. Suremontuoti vaikų namai, mažiesiems afganiukams išdalinti tušinukai prieš naujus mokslo metus ir Jurgos Šeduikytės koncertas – tokie skiriamieji mūsų PAG'o darbai.

Kalbėti apie provincijos atkūrimą netenka ir palyginus finansinius srautus: KAM duomenimis, 2007 m. karių saugumui buvo išleista bemaž 20 kartų daugiau, nei civiliams projektams vykdyti. Kad mes ten esame – tiesa. Kad mes ten ką nors realiai veikiame – ne (išskyrus pavienius atvejus, kai išgydomas žmogus, gelbstimi pasiklydėliai ar pan.). Pasikartosiu – ši misija turi prasmę tik politiniu požiūriu. Visa kita yra tik jūros kabinimas šaukštu.

Ačiū Dievui, Goras vis dar išlieka saugia provincija, bet kas nutiks tada, kai Talibanas „atsimins“ ir šias pamirštas Afganistano vietas? Tada ne Kanada ir Didžioji Britanija, o mes prašysime „specukų“ ir sraigtasparnių. Tik ar gausime, jei didiesiems jau striuka? Vargu bau.

Kitas Lietuvos indėlis Afganistane sietinas su mūsų specialiųjų pajėgų dalyvavimu koviniuose veiksmuose Afganistano pietuose. Specialiųjų operacijų junginys (dar kitaip vadinami „žaliukai“) NATO specialiosiose pajėgose įsitvirtino tik iš geriausių pusės. Praktiniu požiūriu šie vyrai Afganistano ateičiai „pagal NATO standartus“ nuveikia gerokai daugiau nei visas mūsų šalis PAG'as kartu sudėjus.

Šiuo metu Afganistane yra 42 tūkst. NATO karių. Atrodo, kad organizacijos noras gauti 7,5 tūkst. karių pastiprinimą iš valstybių narių bent Vilniuje liko neįgyvendintas. Visiems patogiau kariauti nekariaujant.

Bernardinai.lt

Nepamirškime respublikonų

ALEKSAS VITKUS

Dar prieš visų lauktą „superantradienį“ (vasario 5 d.) šioje skiltyje rašiau apie abu Amerikos demokratų kandidatus į prezidentus, Hillary Clinton ir Barack Obama, todėl jaučiuosi esąs „Draugo“ skaitytojams skolingas parašyti ir apie gana netikėtai į priekį iššokusį respublikonų kandidatą John McCain. Kitaip turbūt būčiau apkaltintas šališkumu demokratų partijai.

Palyginus su kitais kandidatais, McCain patirtimi, tiek tarp respublikonų, tiek demokratų, turėtų pirmuoti. Jei McCain būtų išrinktas, jis būtų pats seniausias (72 metų) kadenciją pradedantis Amerikos prezidentas. Ir tai daugelio yra laikoma kliūtimi, nors istorija rodo daug pavyzdžių, kai dar senesni politikai yra labai sėkmingai atlikę savo prisiimtus uždavinius.

Gimęs 1936 m. tuo metu JAV valdomoje Panamos kanalo zonoje, McCain, kaip ir jo senelis ir tėvas, abu pasižymėję laivyno admiralai, savo karjerą pasirinko tarnauti Amerikos karo laivyne, kur jis sėkmingai išstarnavo net 23 metus. Vietnamo karo metu jis buvo karo laivyno lakūnas, kol jo lėktuvas nebuvo numuštas virš Hanoi miesto. Patekęs į nelaisvę, jis ten praleido daugiau nei penkerius metus, įvairiai kankinamas, gundomas, bet niekada neišdavęs ir nepalikęs savo bendro likimo belaisvių.

Grįžęs iš nelaisvės McCain apsigyveno Arizonoje ir netrukus buvo išrinktas į JAV Atstovų rūmus. Po ketverių metų (1986) jis buvo išrinktas į Senatą, kur jam teko dirbti ginkluotų pajėgų komitete. 2000-aisiais metais jis nesėkmingai bandė tapti respublikonų partijos kandidatu į prezidentus, bet turėjo nusileisti dabartiniam prezidentui George W. Bush.

Prisimindami tą jo pralaimėjimą, respublikonų partijos veikėjai nedavė McCain daug vilčių, kai jis pasiskelbė vėl būti kandidatu. Konservatyvūs respublikonai jam prikiša per didelį lankstumą ar palinkimą bendrauti su demokratais, tai jų buvo laikoma lojalumo stoka partijai. McCain nesugebėjo prastumti imigracijos įstatymo, kurį dauguma amerikiečių laikė nevykusiu bandymu nelegaliems imigrantams suteikti amnestiją. Jis nuo pat pradžios rėmė Irako karą, nors jau seniai kritikavo gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld taktiką. McCain esą per daug užsiėmęs užsienio politika, nepakankamai kreipia dėmesio į blogėjančią ekonomiką ar kitus vidaus reikalus, pavyzdžiui, sveikatos aprūpinimą ir kitus socialinius reikalus. Jis per senas, neturi pankamai pinigų jo rėmėjų ir t.t.

Bet įvairios gruodžio ir sausio mėnesiais atliktos apklausos parodė, kad McCain gali būti sėkmingas kandidatas. Jų teigimu balsuotojai pasitiki McCain patirtimi, sąžiningumu, atvirumu ir teisingumu. Lyginant visus abiejų partijų kandidatus, naujausia apklausa parodė, kad klausiant, kas galėtų geriausiai suvienyti amerikiečius, nors Obama gavo 67 taškus, nedaug nuo jo atsiliko ir McCain su 66 taškais. Hillary buvo po šių dviejų su jos 55 taškais. McCain kandidatūra tapo visiškai priimtina.

Iki to lemtingo antradienio McCain nors ir pirmavo, bet jo persvara buvo labai nežymi: McCain turėjo 93 delegatus, Romney – 77, Huckabee – 40. Gana įspūdingai laimėjęs rinkimus South Carolina ir Florida valstijose, McCain antradienį tikėjosi galutinės pergalės, bet taip neišėjo.

Tik ką pasibaigęs antradienio balsavimas iškelė McCain į pirmą vietą. Laimėjęs Arizona, Connecticut, Delaware, Missouri, New Jersey ir New York valstijose, kur laimėtojas pasiima visus balsus, ir prisidėjęs dalį iš Oklahoma, kur delegatai skirstomi pagal proporcinę sistemą, McCain tvirtai užėmė pirmą vietą su 707 delegatais. Po jo gerokai atsilikę yra Mitt Romney (294) ir Mike Huckabee (195). Romney lengvai pasiglemžė visus mormonų dominuojamus Utah valstijos 36 delegatus, ten surinkdamas net 88 proc. visų balsų. Gerai pasirodė ir Huckabee „savo kieme“, – Arkansas valstijoje, ten gavęs net 62 proc. visų balsų.

Rašant šias eilutes, California valstijoje, kuriai priskirta net 170 respublikonų delegatų, rinkimų rezultatai dar nežinomi. Nors McCain iš ten tikisi gauti net daugiau negu pusę tos valstijos delegatų, jam ir to nepakaks, kad galėtų skelbti galutinę pergalę, nors to jis ir tikėjosi. Norint surinkti respublikonų partijos kandidatui reikiamą 1,191 delegatą, jam dar toli, ir jis turės gerokai padirbėti savo rinkimų kampanijoje, ypač vasario mėnesį vyksiančiuose rinkimuose Hawaii, Kansas, Louisiana, Maine, Maryland, Virginia, Washington ir Wisconsin valstijose.

Jei ir to nepakaks nusprendžiant, ką respublikonai paskirs kaip savo partijos kandidatą į prezidentus, galutinį rezultatą turbūt nulems balsuotojų ir delegatų gausios Ohio, Pennsylvania ir Texas valstijos.

Nors McCain ir tikisi būti respublikonų partijos kandidatu, nemažai konservatyvių respublikonų politikų su rūpesčiu žiūri į jau lapkričio mėnesį vyksiančius galutinius rinkimus, kuriuose bus nuspręsta, kas bus kitas JAV prezidentas. Konservatoriams nelabai tinka McCain tariamas nepakankamas konservatyviškumas. McCain, nors ir pasisakęs prieš per didelį Washington išlaidumą, eina už karo Irake tęsimą, nes, pagal jį, tik taip galima užtikrinti Amerikos saugumą nuo teroristų. Bet prieš tą karą pasisako didelė dauguma Amerikos gyventojų, tarp jų ir respublikonų.

JAV Valstybės departamento Šiaurės ir Baltijos šalių skyriaus vadovas Robert Gilchrist.

ALT'o pirmininkas Saulius Kuprys.

NUSTUMTI BLOGI KAIP AKMENI

Š. m. vasario mėnesio pradžioje Pranas Jurkus straipsnyje „Amerikos lietuvių taryba nepasiduoda“ („Draugas“, 2008 m. vasario 5 d.) rašė, jog nors šiandien Lietuva yra nepriklausoma valstybė, laisvai tvarkanti savo gyvenimą, nerimą kelia vidinė nesantaika šalyje, grėsmė iš Rytų. Todėl, autorius įsitikinimu, „aktyvi politinė solidarios išeivijos veikla yra vis dar tokia būtina, kaip ir anksčiau.“ Tokio išipareigojančio ALT'o požiūrio įrodymu tapo vasario 10 d. Maria High School salėje ALT'o Čikagos skyriaus surengtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 90 metų minėjimas, kuriame kalbėjo du garbingi svečiai: ats. gen. mjr. Jonas A. Kronkaitis ir JAV Valstybės departamento Šiaurės ir Baltijos šalių skyriaus vadovas Robert Gilchrist.

Pagrindinio kalbėtojo gen. J. Kronkaičio, kuris nuo 1997 metų gyvena Lietuvoje, iki 1999 metų ėjo atsakingas pareigas LR Krašto apsaugos departamente, o šiuo metu yra vienas iš Piliečių santalkos Tarybos pirmininkų, žinia susirinkusiems Amerikos lietuviams nebuvo iš pačių linksmiausių. Jis daug dėmesio skyrė korupcijai Lietuvoje, netvarkai teismuose, pabrėžė, jog daug kur nesilaikoma įstatymo, didžioji žiniasklaidos dalis yra korumpuota, o visiems gerai žinomi įstatymo pažeidėjai nėra nubaudžiami, bet vis dar laisvi vaikšto Lietuvos gatvėmis. „Mano žinia čia susirinkusiems yra ta, kad Lietuvoje nėra viskas gerai“ — sakė gen. Kronkaitis pertraukus metu. — Amerikos lietuviai turi suprasti, kad Lietuva dar neatsigavo po

50 metų sovietų okupacijos ir iš dalies 120 metų carinės priespaudos.“ Jo nuomone, žmonės turi pabusti ir suvokti, kad jų pačių reikalas yra išrinkti atsakingą valdžią. „Slegianti kalba, — pripažino jis, — tačiau reikia ją pasakyti. Lietuvoje yra labai daug gero, tačiau turime nustumti tą blogį, kuris mus kaip akmuo slegia.“

JAV Valstybės departamento Šiaurės ir Baltijos šalių skyriaus vadovas R. Gilchrist pateikė kitą — išorinį — požiūrį į Lietuvoje vykstančius procesus. Jis gyrė Lietuvos ekonomikos augimą, spartų įsiliejimą į Vakarų bendruomenę — NATO ir Europos Sąjungą. Pripažino Lietuvos svarbą kovoje su terorizmu, taip pat mūsų šalies pagalbą, Amerikai susidarant nuomonę apie Rusijoje vykstančius procesus. Svečias nenuitylėjo ir problemų. Viena iš jų — tai Lietuvos požiūris į jos pačios praeitį, konkrečiai — JAV nerimas dėl žydų kapinių Šnipiškėse, kurių vietoje Lietuva nori statyti gyvenamuosius namus. Vis dėlto, teigė pirmą kartą su lietuvių bendruomene išeivijoje susitikęs Washingtono pareigūnas, šiuo metu Lietuvą persekiojančios problemos yra normalūs, demokratijos link vedą reiškiniai, rodantys, jog šalis sulaukė brandaus amžiaus.

Šis ALT'o minėjimas yra pirmasis per visą Ameriką nuvilnysiančių Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimų. Kokia nuotaika, kokiais žodžiais bus sutiktas Lietuvos 90 metų jubiliejus? Brandžiai ir atsakingai ar...?

Dalia Cidzikaitė

Minėjimą vedė Vida Brazaitytė.

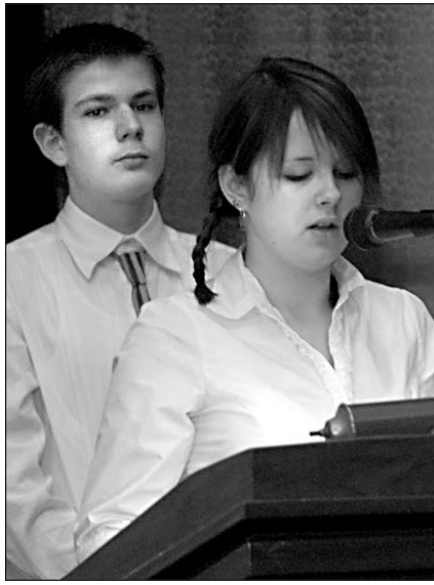
Ats. gen. mjr. Jonas A. Kronkaitis.

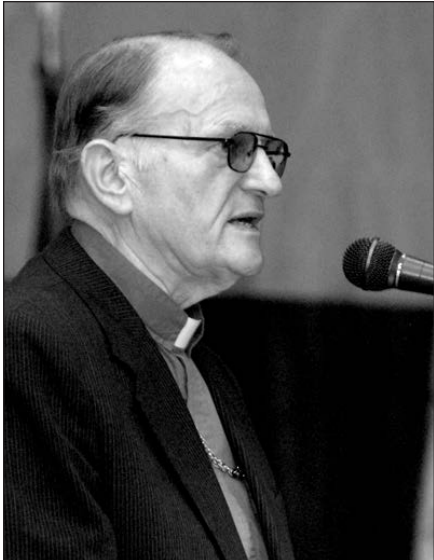
Minėjimo dalyviai.

Himnus sugiedojo Aušra Bužėnaitė.

Nepriklausomybės aktus perskaitė Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai.

Invokaciją sukalbėjo vyskupas emeritus Hansas Dumpys.

LR Garbės konsulas Floridoje Stanley Balzekas, Jr.

Iš kairės: R. Gilchrist ir LR gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Meninę programą atliko pianistas iš Lietuvos Edvinas Minkštimas. Jono Kuprio nuotraukos

NUOMONĖ

MŪSŲ DIENŲ GRAUDŪS VERKSMAI

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Menas ir muziejai mums visiems pažįstami, bent jau iš lauko. Jei reta proga į juos patenkame, nors ne viską juose iki galo suprantame, jokių būdu neleidžiame artimesiems, draugams ar pažįstamiems įtarti, kad mes meno pažinime bent kiek „kvailesni“ negu jie, kad mes daugiau atsilikę „kultūroje“. Kas ta kultūra, kokia meno reikšmė? – sakysite. Nagi, pažinimas, susidomėjimas nepakeičiamais, vieningais išlikusiais praeities kūriniais, nepakartojamais nei šiandien, nei rytoj. Ne visi esam įkėlę koją į meno galerijas, ne visi turim noro ar užsimojimo grožėtis nepakeičiamomis senienomis – ar jos būtų Egipto sostinės Kairo egiptologijos perkrautame muziejuje, stebuklingame (su 6,000 metų senumo relikvijomis) tų šimtmečių istorijos įrodyme, ar palyginti ne taip seniai (tik 1800 metų gale) Kanados didžiuosiuose miestuose, ar įkurtose šiandien uždaroiose, atšalusiuose ar išsisklidžiusių krikščionių bendrijų apleistose šventovėse. Tad kam ir iš kur šis rūpestis?

Ne naujiena, kad Kanados miestuose, ypač didesniuose, uždarnos ir parduodamos krikščionių bendrijų istorinės šventovės, jas palaikantiems maldininkams išsikėlus į kitas vietas ar tikinčiųjų tikėjimui sušlubavus (dėl tik jiems žinomų ir kitiems nesuprantamų priežasčių), ar jas valdančioms įstaigoms, vyskupijoms jas užrakinant tik dėl užrakinotojams suprantamų priežasčių ir poreikių. Šio vakaro TV žiniuose skelbiama: uždaryta (ne pirma) 1800-tųjų gale Kanados Toronte pastatyta krikščioniškos bendrijos didinga šventovė – paroduota šiuolaikinių daugiabučių gyvenamųjų būstų kompleksui įkurti. Progresas. Kur problema? TV papila klausimus. Nagi, ką daryti su nepakeičiamais rankų darbo meniškais suolais? Kur dėti dar šiandien nenuperkamus (kaina astronomiška) vargonus, kurie niekam nereikalingi? Na, ir pagaliau, ką daryti su didingais, nepakeičiamais Europos meistrų-menininkų 1800-ųjų gale sukurtais, Kanadon atvežtais, maldininkų suaukotais, didžiuliais, visomis spalvomis atsiveriančiais meniškiausiais vitražais? Ne su vienu vitražu, ir ne dviem, ir ne trim... Savo dydžiu veikia šventovės bokštą remiančiais, savo grožiu žiūrovo akis stulbinančiais, bet šiandien vargu kam reikalingais!

Mums, lietuviams, jau praradusiems tuzinus tokių šventovių (neseniai išdraskyta Aušros Vartų (Our Lady of Vilnius) bažnyčia New Yorke, Manhattane), savotiškai „mintyse apsipratusiems“ – lyg ir ne naujiena, lyg ir ne šokas. O turėtume būti kiekvieną kartą sukręsti ligi pamatų! Ne vien tik dėl mūsų istorinio lobia, nuosavybės praradimo! Ne mažiau – dėl nepakeičiamų vargonų, vitražų, statulų, neatkuriamų freskų ir visų kitų eksponatų, kuriais iš seno didžiujasi muziejai ir meno galerijos. Bet kur mūsų yra, atsiras ar bus?

Šiais, 2008-aisiais, Šiluvos Marijos apsišventinimo 400 metų jubiliejaus Lietuvoje ir išeivijoje proga mintys krypsta į greičiausiai vienintele Šiaurės Amerikoje (JAV ir Kanadoje) Marijos apsišventinimo vardu pasivadinusias vietas, 1964 metais Kanados Londone įkurtas Šiluvos Marijos lietuvių katalikų parapiją ir šventovę su sale. Ji Londono RK vyskupijos potvarkiu, „pastato nesaugumo“ pretekstu yra užrakinta nuo 2006 metų rugpjūčio. Pamaldoms tikinčiųjų bendrija perkelta į per didelę kanadiečių šventovę su 3,700 dol. „pasinaudojimo“ 2007-aisiais kaina. Tikintieji pajėgia apmokėti ne tik tai, bet ir savo nenaudojamą pastatą išlaikyti. O to pastato likimas nepajudėjęs nei centimetru ir antriesiems metams besibaigiant.

Labai skaudina širdį, kad didelių reikalavimų nekeliantis pastatas, vienok, pilnas lietuviško meno, paliktas tik vietinių maldininkų ap(s)gynimui, paliekant juos vienus išsimaldauti „naujo stebuklo“.

Didelį rūpestį (jei šventovė nebus atrakinta) kelia tai, ką reikės daryti su gražiais lietuviškais vitražais, o ypač su pagrindinio altoriaus ansamblio Šiluvos Marijos statula, sukurta Italijoje, taip pat su Šv. Kazimiero statula šalutiniame altoriuje, skirtame Lietuvos kankiniams. Koks likimas laukia didingo „lietuviškos pakelės“ Kryžiaus ir kitų lietuviškų meniškų kūrinių? Ir kas darytina su, sakytum, Stradivarijaus kokybės vargonais (neteikiant tiek garbės dailiems, ažuoliniams suolams)?

Labai skaudina širdį, kad didelių reikalavimų nekeliantis pastatas, vienok, pilnas lietuviško meno, paliktas tik vietinių maldininkų ap(s)gynimui, paliekant juos vienus išsimaldauti „naujo stebuklo“. 400 metų jubiliejaus proga lig šiol nei žodelio dėl Kanados Londono Šiluvos Marijos likimo. Nei šioje Atlanto pusėje, nei Lietuvoje. Nei iš ko, nei iš kur.

O pagal sudarytą ir viešai paskelbtą Šiluvos Mergelės Marijos pašventinto paveikslą kelionės per lietuvių telkinius Kanadoje planą paveikslas visų pirma, balandžio 6 dieną, atvyksta Londono Šiluvon. Į galimai dar vyskupo užrakinatą, 80-ties sekmadienių dulkėmis padengtą šventovę. Šiais 2008-aisiais, sukaktuviniai Šiluvos Marijos metais, vasario 16 d. švęstume Kanados Londono Šiluvos Marijos šventovės ir salės atidarymo 44 metines.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Apie Adamkaus padėtį, dvigubą pilietybę ir sutrikusius liberalus

Prezidentas tarp kūjo ir priekalo

Praėjusios savaitės komentarą baigiau teiginiu, jog prezidentas Valdas Adamkus tapo paskutine grandimi, kuri gali kiek pristabdyti išibėgėjusį Nacionalinio investuotojo energetikos srityje kūrimo procesą. Pastarasis, daugelio politikos apžvalgininkų vertinimu, nėra pakankamai skaidrus ir naudingas Lietuvai, tačiau yra skubotai stumiamas Vyriausybės ir vienos verslo grupės.

Tiesą pasakius, prieš savaitę iš tiesų neturėjau vilties, kad Prezidentas gali nepasirašyti Seime priimto Atominės elektrinės įstatymo. Šiandien tokios vilties turiu kiek daugiau. Nors veikiausiai Prezidentas visgi minėtą įstatymą pasirašys, jis bent jau negalės pasakyti, kad nežinojo, ką daro.

Per kelias dienas buvo surinkta keliasdešimt tūkstančių parašų po reikalavimu Prezidentui nepasirašyti Atominės elektrinės įstatymo. Trečiądienį prie Prezidentūros įvyko pilietinės vaikštytės, o penktadienį – mitingas, kurio kulminacija tapo žymaus ir autoritetingo muzikanto Andriaus Mamontovo daina „Prezidentė, pabusk“. Taip pat per savaitę buvo paskelbti apžvalgininkų Leonido Donskio, Ryčio Staselio, Artūro Račo, Ryčio Juozapavičiaus, Dariaus Kuolio, Kęstučio Girniaus, Sauliaus Stomos, Vidmanto Valiušaičio, ekonomisto Raimundo Kuodžio ir kt. vertinimai, jog Vyriausybės ir VP „Market“ „stumiamas“ įstatymas yra ydingas.

Tiesa, būta ir priešingų balsų. Pavyzdžiui, informacinės agentūros BNS vyriausiasis redaktorius Audrius Matonis visus, kritikuojančius Atominės elektrinės įstatymo nuostatas, pavadino isterikais, o socialdemokratas Bronius Bradauskas radijo laidoje patikino, kad visi, kurie kritikuoja minėtą įstatymą, yra papirkti.

Staigiai sureagavo ir valdančioji dauguma. Jau ketvirtadienį Seime prabilta apie komisiją, kuri tirs, kas papirko konservatorius ir liberaldemokratas. Suprask, jie negali turėti kitokią nuomonę nei valdantieji. Tokia komisija gali tapti tiesiu grįžimu į sovietmečio laikus, kai kitaminčiai buvo skelbiami valstybės priešais. Visai taikliai šiame kontekste atrodė Seimo narės Rasos Juknevičienės pastaba: „Ar komisija tirs ir tai, kas papirko Prezidentą, jei šis išdrįs nepasirašyti įstatymo?“

Ir vėl Lietuvoje didžiulė politinė erzelynė. Galima suprasti Gediminą Kirkilą, kuris tvirtina, kad tokia erzelynė kenkia Lietuvos ūkio vystymuisi ir svarbu nedelsiant statyti naują atominę elektrinę, vaduojantis iš priklausomybės nuo Rusijos. Tačiau problema ta, kad pats Kirkilas bene daugiausia kaltas, jog svarbiausias tikslas energetikos srityje buvo įgyvendinamas taip neskaidriai, nežinia kodėl vadžias atiduodant agresyviai verslo grupei. Juk protestuojama ne prieš elektrinę, bet prieš tai, jog elgiamasi neskaidriai, argumentuotai nesugebant paaiškinti, kodėl valstybė pati negali pastatyti atominės elektrinės, pavyzdžiui, dalį pinigų sutelkiant per jos akcijų pardavimą, kodėl viskas daroma, vadovaujant tik savo pelnu, o ne valstybės reikalais suinteresuotiems verslininkams.

Prezidentas atsidūrė tarp kūjo ir priekalo. Bet kuris jo sprendimas skels daug aistrų. Visgi, galvojant apie susipriešinimo mažinimą visuomenėje, Prezidento tvirtas „stop“ būtų labai svarbus. Jis bent jau paneigtų daugumą abejonių, jog Prezidentas yra praradęs teisę vykdyti savarakišką vidaus politiką ir daro tik tai, ką jam padiktuoja Kirkilui ištikimi patarėjai. Koks bebūtų Prezidento sprendimas, jį išgirsime jau šią savaitę.

Prezidentūroje diskutuojama apie pilietinį ir tautinį ugdymą.

Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Dvigubos pilietybės drama

Dvigubos pilietybės klausimo sprendimas pateko į aklovietę. Apie tai penktadienį paskelbė Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius bei pasitraukė iš darbo grupės, sukurtos šiam klausimui spręsti. Pasak Kubiliaus, „dvigubos pilietybės“ problema turi būti sprendžiama tokiu būdu, kad visų kartų išieiviai iš Lietuvos nesijaustų atstumiami savo Tėvynės. Regis, toks buvo pirminis ir darbo grupės tikslas. Buvo sutarta, kad šių dienų išieiviai, įgyjantys kitos šalies, kuri yra ES ar NATO narė, pilietybę, turės įstatyminę galimybę išsaugoti ir Lietuvos pilietybę. Deja, pasak Kubiliaus, pastaruoju metu darbo grupė pasirinko tokį „dvigubos pilietybės“ sprendimo būdą, kuris dabartiniams emigrantams nepalieka galimybių išsaugoti Lietuvos pilietybę net tuo atveju, jei jie įgyja ES ar NATO šalies pilietybę. „Nematydama tolesnių galimybių įtikinti darbo grupę, kad toks sprendimas būtų didelė klaida, kenkianti lietuvių tautos gyvybiniams interesams, nematau prasmės toliau dirbti šioje darbo grupėje ir savo dalyvavimu prisidėti prie istorinių klaidų realizavimo. Todėl prašau sustabdyti mano dalyvavimą šioje darbo grupėje,“ – teigia Kubilius.

Telieka apgailestauti, kad tuščioje vietoje netikėtai atsiradusi problema, kurios priežastis – Konstitucinio Teismo keistas kalbos jausmas, vis didėja. Jau buvo pateikti įvairūs apgalvoti keliai, kaip pajudėti iš dabartinės aklovietės. Tačiau susidaro įspūdis, kad dabartinė valdančioji dauguma nusiteikusi paprasčiausiai atimti teisę į pilietybę užsienyje gyvenantiems lietuviams. Deja, Lietuvoje greitai laiku turėsime statybose dirbančių kinų, kurie turi Lietuvos pilietybę, bet jėga iš Tėvynės išvaryti lietuviai tegalės vadintis Lietuvos svečiais. Vargu ar galima tikėtis, jog iki naujų Seimo rinkimų padėtis bent kiek pasikeistų.

Liberalų sąjūdis keičia vadovą

Šeštadienį paaiškėjo, kad nuo šiol Liberalų sąjūdžiui (nedidelei opozicinei politinei jėgai) vadovaus Seimo narys Eligijus Masiulis, gana nesunkiai suvažiavime nugalėjęs buvusį pirmininką Petrą Auštrevičių. Ką gi, pastarojo politiko karjerai suduotas dar vienas smūgis, kuris turėtų apdirbti ir prezidentines ambicijas. Nuo tos dienos, kai Petras Auštrevi-

čius nutarė kandidatuoti į Prezidento pareigas ir aktyviai pradėjo veikti viešumoje, jo politinis kapitalas, sukauptas kaip vyriausiojo derybininko su Europos Sąjunga, pradėjo tirpti. Auštrevičius surengė itin populistinę rinkimų kampaniją, atmetė raginimus pasitraukti iš rinkimų kovos ir paremti Valdą Adamkų, iš tiesų tampa viceprezidentu. Po pralaimėjimo Prezidento rinkimuose Auštrevičius išūliai atsuko nugarą bičiuliui Andriui Kubiliui ir konservatoriams bei perejo pas liberalcentristus, tapo jų vadovu per Seimo rinkimus. Tačiau netrukus, šioje partijoje kilus politinėms peštynėms, Auštrevičius jau buvo vienas iš Liberalų sąjūdžio kūrimo sumanytojų. Jis tapo ir naujai įkurtos liberalios politinės partijos vadovu.

Deja, kaip šeštadienį pabrėžė Eligijus Masiulis, Auštrevičius pernelyg blaškėsi, buvo neveiklus, nesirūpino partijos skyrių stiprinimu. Jau prastas pasirodymas per savivaldos rinkimus buvo ženklas liberalams kažką keisti. Auštrevičius, regis, tegalėjo pasiūlyti įsiliejimą į Tėvynės sąjungos vadovaujamą politinę sąjungą.

Ar Eugenijaus Gentvilo mokinys Masiulis gali atgaivinti ir sustiprinti Liberalų sąjūdį? Naujas pirmininkas žada, jog ateinančiuose Seimo rinkimuose pavyks surinkti 7-8 nuošimčius balsų. Labai optimistiškas vertinimas, nes dabartinis Liberalų sąjūdžio populiarumas nėra didelis. Vis dažniau pasigirsta informacija, jog žmonės traukiasi iš Liberalų sąjūdžio. Tiek grįžta pas Artūrą Zuoką, tiek jungiasi prie konservatorių. Be to, gana garsiai kalbama, jog Masiulis turi nemažai išpareigojimų verslo pasauliui. Taigi, vargu ar jam tiks kovotojo su korupcija vaidmuo, į kurį taikosi visos opozicinės partijos.

Tiesą pasakius, nelabai aišku, kokiais būdais Liberalų sąjūdžiui išplėsti savo gerbėjų ratą. Nors Masiulis pakankamai iškalbingas ir nuširdaus politikos įspūdį darantis žmogus, tačiau tenka sutikti, kad, lyginant su Kubiliumi, Zuoku ar Paksu, jam dar gerokai trūksta politinio svorio.

Pagaliau nėra aišku, ką ketina daryti rinkimus pralaimėjęs Petras Auštrevičius. Iki šiol beveik po kiekvienų pirmininko rinkimų liberalai skeldėjo. Gal bent šį kartą pavyks išvengti skilimo? Spėju, kad skilimo nebus, bet žmonių, pasiryžusių palikti neaiškiai ateitį turintį partijos laivą, tikrai padaugės.

SPORTAS

***NBA klubo „Cleveland Cavaliers“ komandos vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas JAV viešintiems Lietuvos krepšinio lygos (LKL) prezidentui Šarūnui Kliokui ir Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) generaliniam sekretoriui Mindaugui Balčiūnui patvirtino, kad sutinka atstovauti mūsų šalies vyrų krepšinio rinkitinei Pekino olimpinėse žaidynėse. LKF atstovų susitikimo su „Cavaliers“ komandos vadovybe metu turėtų paaiškėti klubo pozicija dėl Ž. Ilgausko žaidimo nacionalinėje ekipoje.**

***Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) čempionate sekmdienį „Denver Nuggets“ klubas, kuriam atstovauja**

Linus Kleiza, svečiuose 113:83 nugalėjo „Cleveland Cavaliers“ komandą su Žydrūnu Ilgausku. Tai buvo „Cavaliers“ komandos didžiausiu skirtumu namuose pralaimėtos rungtynės nuo 2005 m. balandžio 5 d. ir penktoji iš eilės nesėkmė, žaidžiant su „Nuggets“ ekipa.

***JAV, Floridos valstijoje, vykstančio tarptautinio vyrų teniso turnyro „Delray Beach International tennis championship“, kurio prizų fondą sudaro 436 tūkst. JAV dolerių, atrankos varžybų pirmajame rate šeštadienį lietuvis Ričardas Berankis pralaimėjo 419-ajai pasaulio raketui 23-ajų metų čekui Danieli Lustig. 17-metis Lietuvos tenisininkas pasaulio reitinge užima 638-ąją vietą.**

Pasaulio naujienos

Per sukilėlių išpuolį sužeistas Rytų Timoro prezidentas

Pirmadienį namuose sužeistas Rytų Timoro prezidentas, Nobelio taikos premijos laureatas Jose Ramos-Horta. AP nuotr.

Dilis-Sidnėjus, vasario 11 d. („Reuters“-BNS) – Rytų Timoro prezidento ir Nobelio premijos laureato Jose Ramos-Horta namuose Dilyje sukilėlių kareiviai pirmadienį šovė jam į pilvą, o premjerui Xanan Gusmao per kitą išpuolį pavyko išvengti sužeidimų.

Dėl šių išpuolių prieš du įžymiausius nepriklausomybės veikėjus, per kuriuos žuvo svarbus sukilėlių vadas, analitikai perspėja, kad šioje mažytėje Pietryčių Azijos valstybėje gali atsinaujinti smurtas ir politinis chaosas.

J. Ramos-Horta būklė po bandymo nužudyti yra stabili, sakė užsienio reikalų ministras Zacarias da Costa, o Dilio gyventojai tuo tarpu pranešė, kad sostinėje viskas atrodo ramu.

Prezidentas, kuris 1996 metais drauge su tėvynainiu vyskupu Carlos Belo už taikų kovą dėl Rytų Timoro nepriklausomybės nuo Indonezijos gavo Nobelio taikos premiją, gydyti buvo atskraidintas į Australijos šiaurėje esantį Darvino miestą, kur jam buvo sukurta koma ir prijungti gyvybę palaikantys aparatai, pranešė aus-

tralų medikų atstovas. Į pilvą sužeistas prezidentas yra kritinės būklės, o jo gyvybę palaiko aparatai. Tačiau gydantys gydytojai mano, kad jis visiškai pasveiks, pirmadienį sakė Karališkosios Darvino ligoninės direktorius. „Turiu vilčių, kad jis visiškai pasveiks“, – sakė jį apžiūrėjęs Len Notaras, kuris pridūrė, kad į prezidentą pataikė dvi ar trys kulkos.

Per šį išpuolį buvo nukautas sukilėlių vadas Alfredo Reinado, be to, buvo sunkiai sužeistas vienas Rytų Timoro kareivis, sakė kariškių atstovas Domingos da Camara.

Pasak kariškių, prezidento namus anksti ryte užpuolė dviem automobiliais atvažiuavę užpuolikai. Tarpautinės saugumo pajėgos aptvėrė namą ir patruliuoja Dilio gatvėse, norėdamos užkirsti kelią tolesniam smurtui.

Rytų Timoro premjeras Xanana Gusmao pirmadienį 48 valandoms paskelbė nepaprastą padėtį ir komendanto valandą. Nepaprastą padėtį turi oficialiai patvirtinti valstybės vadovo pareigas laikinai einantis pirmasis parlamento deputatas Vicente Guterres.

Obama savaitgalį išsiveržė į priekį

Washington, DC, vasario 11 d. (AFP-BNS) – Barack Obama išsiveržė į priekį lenktyne dėl JAV Demokratų partijos kandidato į prezidentus, Hillary Clinton pertvarkė savo rinkimų kampaniją.

Tikimasi, kad B. Obama, kuris savaitgalį įveikė H. Clinton per partijos balsavimus Washington valstijoje, Louisiana, Maine, Nebraska ir Virgin Islands, buvusią pirmąją poniją įveiks ir šį antradienį, per vadinamuosius Potomako pirminius rinkimus.

Po pralaimėjimų H. Clinton pakaitė savo kampanijos vadybininkę Patti Solis Doyle – vietoje jos dirbs ilgametis Clinton aplinkos žmogus Maggie Williams.

H. Clinton tikėjosi sekmadienį gerai pasirodyti Maine, nes anksčiau laimėjo kaimyniniame New Hampshire, tačiau užsitikrino tik aštuonis rugpjūtį įvyksiančio partijos suvažiavimo delegatus – penkiais mažiau nei B. Obama.

Kad taptų oficialiu partijos kandidatu į JAV prezidentus, pretendentui reikia užsitikrinti mažiausiai 2,025 delegatų balsus. Anksti pirma-

dienį duomenys rodė, kad B. Obama iš viso jau yra užsitikrinęs 1,137 delegatus, o H. Clinton – 1,134.

Tačiau B. Obama kampanijos vadybininkas David Plouffe sakė, kad 46 metų senatoriaus laukia tolesnė sunki kova. B. Obama antradienį turėtų laimėti Virginia, Maryland valstijose ir Washington apygardoje. Balsavimai šiose teritorijose buvo praminti Potomako pirminiais rinkimais, nes per visas jas teka Potomako upė.

Apklausa rodo, kad H. Clinton gali tikėtis didesnės paramos per kovo 4 dieną įvyksiančius balsavimus Texas ir Ohio, kurie į partijos suvažiavimą siųs daug delegatų. Wisconsin, kuris balsuos vasario 19-ąją, taip pat turi daug delegatų.

H. Clinton pertvarkymai kampanijos štabe yra dar vienas jos pažeidžiamumo ženklas. Anksčiau ji buvo priversta kampanijai skirti 5 milijonus savo pačios dolerių. Jei JAV prezidento rinkimus lapkritį laimėtų H. Clinton, ji taptų pirmąja prezidentė moterimi, o jei B. Obama – jis būtų pirmasis juodaodis prezidentas.

EUROPA

CIURICHAS

Ciuriche iš vieno muziejaus ginkluoti plėšikai pavogė Paul Cezanne, Edgar Degas, Vincent Van Gogh ir Claude Monet paveikslus, kurių vertė siekia daugiau kaip 63 mln. eurų, pirmadienį pranešė policija. Ciuricho policija patvirtino pranešimą, kad keturis garsių dailininkų paveikslus iš Emil Buehrle fondo sekmadienį vakare pavogė trys ginkluoti vyrai. „Mes kalbame apie didžiausią visų laikų vagystę Šveicarijoje, net Europoje“, – sakė Ciuricho policijos atstovas Mario Cortesi. XX amžiaus pirmosios pusės Ciuricho pramonininko Emil Buehrle fonde laikoma daug impresionistų darbų. Ši vagystė buvo surengta vos po kelių dienų, kai vagys iš vieno kultūros centro Rytų Šveicarijoje išnešė du Pablo Picasso darbus, vertus 4,5 mln. dolerių.

RUSIJA

MASKVA

Maskva nurašo 93 proc. – 12 mlrd. dolerių – Irako skolos, be to, 900 mln. dolerių Irako valstybės skola Rusijai turi būti sureguliuota, pranešė vicepremjeras, finansų ministras Aleksej Kudrin po to, kai buvo pasirašytas susitarimas dėl Irako skolos Rusijai sureguliuojimo. Pasak jo, 900 mln. dolerių skola bus paskirstyta 17 metų. „Pirmiausia Rusija padarys Irakui visos Irako skolos 65 proc. nuolaidą pagal dvišalį susitarimą“, – sakė A. Kudrin, pažymėdamas, kad tada Irakui liks 4,5 mlrd. dolerių skola. Pirmiausia bus nurašyti šių 4,5 mlrd. dolerių 60 procentų. Po to nurašyta Irako skola iš viso pasieks 11,1 mlrd. dolerių. Tolesnis skolos 20 proc. nurašymas priklausys nuo to, kaip Irakas įgyvendins specialią Tarpautinio valiutos fondo programą.

AZIJA

KVETA

Pakistano saugumo pajėgos anksti pirmadienį šalies pietvakariuose sužeidė ir suėmė Talibano aukšto rango vadą mulą Mansoor Dadullah,

pranešė policija. Tai įvyko po kelių dienų, kai Islamabadas paneigė, kad jo teritorijoje veikia aukšto rango kovotojai. M. Dadullah, Afganistane nukauto šio islamistų judėjimo karo vado brolis, buvo sulaikytas netoli Goval Ismail Zajaus kaimo Beludžistano provincijoje, netoli Afganistano sienos. Šie pranešimai pasirodė tarp virtualios JAV pareigūnų perspėjimų, kad Pakistano pasienio rajonuose slapstosi daug aukštų kovotojų vadų, keliančių grėsmę visam regionui. M. Dadullah buvo perėmęs savo brolio – aukščiausio Talibano karo vado mulos Dadullah, kuris buvo nukautas 2007 metų gegužę per Afganistano ir NATO operaciją Pietų Afganistane, – pareigas.

JAV

WASHINGTON, DC

Sekmadienį JAV prezidentas Georg W. Bush pranešė, kad šį trečiądienį pasirašys 152 mlrd. JAV dolerių vertės ekonomikos skatinimo planą. Juo siekiama kovoti su galimu ekonomikos nuosmukiu. Praeitą savaitę JAV Kongreso Atstovų rūmai ir Senatas pritarė šiam G. Bush pasiūlytam ir papildytam projektui. Pagrindinė šios sumos dalis skirta palengvinti Amerikos piliečių mokesčių našta. Numatytas šių lengvatų pavidalas – mokesčių nuolaidų čekiai. Amerikiečiai turėtų gauti šiuos čekius balandį arba gegužę. Ekonomistai tokį vartojimą skatinantį ekonomikos pagyvinimo būdą vadina gelbėjimu iš apačios.

PIETŲ AMERIKA

KARAKASAS

Venesuelos prezidentas Hugo Chavez sekmadienį pagrasino sustabdyti naftos tiekimą į Jungtines Valstijas, jeigu Washington nenutrauks „ekonominio karo“ su Karakasu ir neleis naudotis „iššaldytais“ Venesuelos aktyvais. JAV bendrovė „Exxon Mobil Corp“ pasiekė teisme, kad būtų išaldyti Venesuelos naftos milžinės „PDVSA“ aktyvai, įvertinti 12 mlrd. dolerių, kaip kompensacija už naftos sektoriaus nacionalizavimą. Karakasas yra pagrindinis „juodojo aukso“ tiekėjas į Jungtines Valstijas. Venesuelos prezidento nuomone, dėl jo veiksmų pasaulinės naftos kainos gali pašokti iki 200 dolerių už barelį. Jau praėjusį savaitgalį nafta pabrango 4 procentais.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

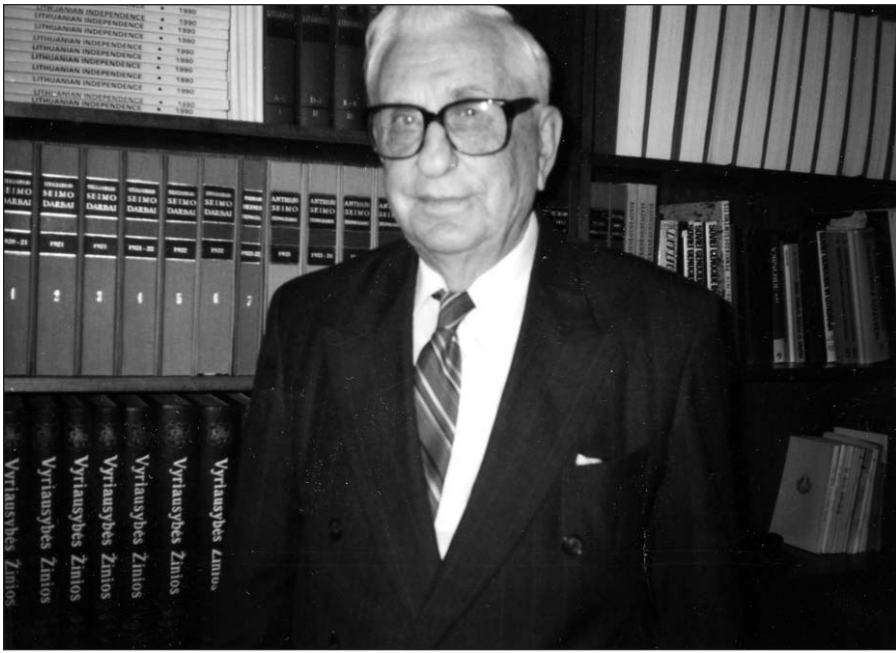
Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

JUOZAS GIEDRAITIS (1910.12.18 – 2008.01.11)

VIKTORAS ALEKNA

Gimė, gyveno, mirė... Taip galima pasakyti apie milijardus žmonių, bet tarp tų milijardų pasitaiko ir tokių, kurie po mirties dar šimtus, tūkstančius metų būna neužmirštami. Kada gyveno ir mirė Dovydas ar Saliamonas, Homeras ar Sokratas, lietuviai Mindaugas ar Vytautas Didysis, Motiejus Valančius ar Jonas Basanavičius... Ką nors atsimenant žmonėms nepakanka prisiminti vardą ar pavardę: prisimenami ir jų darbai, pastangos.

Su Juozu Giedraičiu pažįstamas nuo 1926 metų rudens. Pažintis buvo nutrūkusi 1944-1990 metais. Bet po to užsimezgė susirašinėjimas, nuolatiniai susitikimai, kai jis atvykdavo į Lietuvą. Nuolatiniai pokalbiai telefonu. Nors mudu ir skyrė Atlantus. Paskutinį kartą jis man paskambino praėjusių metų gruodžio 13 d., o gruodžio 15 d. gavau ir jo laiškus. Deja, sausio 12-osios vakare skambutis, kad Juozas Giedraitis jau neatšikėlė – mirė.

Daugybė minčių užgožė mano galvą. Vis dėlto apie tai spėjau pranešti ir dviems jį pažinojusiems vilniečiams. O aš negaliu užmigti, rytą sunku keltis. Vis dėlto „Vorutos“ redaktorius Juozas Vercinkevičius tikrai įdės į savo laikraštį Juozo Giedraičio nekrologą. Ir ne tik.

Žvilgtelėjau į savo knygų lentynas. Štai „JAV lietuviai“ (Vilnius 1998 m.) 306-307 puslapiuose Juozo Giedraičio ir jo žmonos Leonildos nuotraukos, šiek tiek žinių apie gyvenimą ir veiklą. „Vytauto klubas“ (Vilnius, 2002). Juozas Giedraitis čia minimas daugelyje puslapių, jo veidas matyti įvairiose grupinėse nuotraukose, o 98 trumpos žinutės skirtos gyvenimui su studijų laikų nuotrauka.

„Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953 metai“, III t., 2003, p. 177. IV t., 2004, p. 383 – jo karininko nuotrauka ir pakartotas bei papildytas gyvenimo aprašymas, taip pat ir „Visuotinė lietuvių enciklopedija“, t. VI, 2004, p. 638.

Uolesnis lietuvis skaitytojas gal rado tų pačių žinių ir kituose leidiniuose. Trumpos žinutės enciklopediniuose leidiniuose nedaug ką pasako apie minimą lietuvi. Bet priminsiu dar vieną knygą – „Tautos fondas“, išleista 2002 metais JAV, 480 pusla-

pių. Šioje knygoje, Juozo Giedraičio veikla aptarta daug plačiau. Mat jis 1978-1991 metais pirmininkavo Fondo valdybai, o po to dar keliolika metų ėjo Tarybos pirmininko pareigas. Rengdama spaudai knygą „Tautos fondas“ redaktorė sudarė jo veiklos ataskaitą ir įdėjo į knygą (p. 309-314). Šis jo rašinys pavadintas „Nuo našlės skatiko iki milijonieriaus“ arba „Kaip lietuviai aukojo Tautos fondui“.

„Baigdamas savo pranešimą Tautos fondo 1997-ųjų metiniame pranešime pasakiau: ‘Šis mano pranešimas ilgokas, bet gal paskutinis. Iš eilės ketverius metus išbuvęs TF Tarybos pirmininku, noriu šį aukščiausią postą perduoti jaunesniems. Būdamas 14 metų Tautos fondo valdybos pirmininku ir 21 metus Taryboje, trumpesnių pranešimų esu padaręs apie 215’. Pranešimai buvo daromi VLIK'o valdybai, Tarybai ir Seimams. Tris kartus teko pirmininkauti VLIK'o Tarybai. Įvairiais šių organizacijų reikalais buvau Anglijoje, Argentinoje, Australijoje, Austrijoje, Brazilijoje, Naujojoje Zelandijoje, daug kartų Kanadoje ir lankiausi lietuvių renginiuose Amerikoje nuo Atlanto iki Pacifiko. O Lietuvoje, jai atgavus nepriklausomybę, buvau penkis kartus. (Kadangi tai rašyta prieš 2002 m., tai po to Lietuvoje Giedraitis lankėsi dar kelis kartus: paskutinį kartą, rodos, 2005 m. – V. A.) Vadovaudamas Tautos fondui ir darydamas jo veiklos pranešimus, ar lankydamasis lietuviškuose telkiniuose Amerikoje ir užsieniuose, visur ir visada dėkojau ir dėkojau už talką fondo darbuotojams, aukotojams, mūsų veiklą garsinusiems spaudai ir visiems, kas geru žodžiu, darbu ir auka – savo pinigine ar laiku, talentu ar energija prisidėjo prie bendrojo darbo. Tebūnie dabar leista man padėkoti ir mano šeimai – daktarei Leonildai Svilaitei ir mano sūnui Rimantui bei dukrai Aldonai. Koks gi mano darbas Tautos fonde? Prof. Česlovas Masaitis savo laiške Tautos fondą pavadino ‘Didžiąja patranka mūsų kovoje už Tėvynės laisvę’. Jis pridėjo: ‘Dar daugiau: Giedraičio rankose – tai ne didžioji patranka, o visa artilerijos divizija! Josios griausmą girdėjo visas pasaulis septyniomis kalbomis leidžiamame ‘Eltos’ biuletenyje, lietuviškose radijo programose ir kitose informacijos priemonėse, kuriomis rūpinosi ir finansavo Giedraičio vadovaujamas fondas.

Nukelta į 11 psl.

LYDI ŠVENTADIENIS

I Gavėnios savaitė

Jėzus buvo Dvasios nuvestas į dykumą, kad ten būtų velnio gundomas. Išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, jis buvo labai alkanas. Prie jo prisiartinio gundytojas ir tarė: „Jei tu Dievo Sūnus, liepk, kad šie akmenys pavirstų duona.“ Bet Jėzus atsakė: „Parašyta: Žmogus gyvas ne vien duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo lūpų.“

Tada velnias jį paima į šventąjį miestą, pastato ant šventyklos šelmens ir sako: „Jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn, nes parašyta: Jis lieps savo angelams globoti tave, ir jie nešios tave ant rankų, kad neužsigautum kojos į akmenį.“ Jėzus jam tarė: „Taip pat parašyta: Negundyk Viešpaties, savo Dievo.“

Velnias vėl paima jį į labai aukštą kalną ir, rodydamas viso pasaulio karalystes bei jų didybę, sako: „Visa tai aš tau atiduosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane.“ Tada Jėzus tarė: „Eik šalin, šėtone! Juk parašyta: Viešpatį, savo Dievą, tegarbink ir jam vienam tetarnauk!“ Tuomet velnias nuo jo atsitraukė; štai angelai prisiartinio ir jam tarnavo.

(Mt 4, 1-11) (A – Sekmadienio Evangelija pagal Matą 4, 1-11).

Tikroji laisvė (Mons. Adolfo Grušo pamąstymas)

Pirmąjį Gavėnios sekmadienį Bažnyčia Mišių liturginiuose skaitiniuose tikintiesiems prabyla apie pagundą, pirmiausia primindama biblinį pasakojimą apie pirmųjų žmonių gundymą, o Evangelijoje parodydama, kad net ir Išganytojas neišvengė susitikimo su gundytoju, raginusiu Jį atsakyti numatyto žmogijos atpirkimo kelio.

Ne vienas „gyvenimo prasmės ieškotojas“ tvirtina, kad bet kokia religija stengiasi suvaržyti žmogaus dvasios polėkius įvairiais draudimais, todėl žemiškąjį gyvenimą, esą, pavėrcia „ašarų slėniu“. Iš tiesų Dievo sukurtasis pasaulis yra geras ir gražus. Jame yra visa, kas galėtų patenkinti mūsų troškimus, ir už tai turėtume jaustis dėkingi Kūrėjui ir džiaugtis, kad esame gavę tas dovanas. Vis dėlto, egzistuoja Įstatymas, kelionė, siekiant gėrio pilnatvės, todėl tenka laikytis ir tam tikrų apribojimų, jei nenorime suklysti, ieškodami tikrojo Gėrio. Reikia tikrai gerai įsisąmoninti, jog mums duoti moraliniai draudimai nereiškia grėsmės malonumui ar pasikėsimo į džiaugsmą.

Nebūtų protinga ilgam sustoti, betyrinėjant menką draudžiamų dalykų plotą, kai tuo pat metu lieka nepažinta net mažytė begalinių galimybių dalelė. Šėtonas kaip tik ir gundo žmogų, pasinaudodamas šia jo silpnybe. Iš tiesų jis duoda kur kas mažiau, negu mums siūlo Dievas. Vietoj to, kad praplėstų, jis susiaurina žmogaus akiratį. Dievas apriboja žmogų, siekdamas, kad žmogus nedarytų to, kas jam tikrai nenaudinga, tuo tarpu šėtonas ragina peržengti ribas, nuslėpdamas, jog tokiu būdu žmogus užgniaus savo dvasios polėkį, įkalins save vien tik aistrose, nebe matys platesnių horizontų.

Piktoji dvasia stengiasi bet kokia kaina pažeminti žmogų. Todėl, nežiūrind į pirmąjį išpūdį, žmogų kur kas labiau suvaržo šėtonas. „Pasaulio karalystės ir jų didingumas“, kuriuos Evangelijoje Jėzui siūlo gundytojas, yra juokingos, lyginant tai su Dievo garbe ir begalinėmis Jo karalystės

perspektyvomis. Šėtono ir jo siūlomų stabų garbinimas, tokių kaip kad ekonominė gerovė, malonumai, pasisekimas, galybė tampa kur kas sunkesni, nei tikinčio žmogaus suklupimas prieš vieną Viešpatį. Tada pasidaro aišku, jog visa tai, ką patiriame gyvenime, yra skirta mums, kad ne mes tarnaujame sėkmei, bet sėkmė mums, kad mūsų galybė yra Dievo palaima. Tik suklupęs prieš savo Viešpatį žmogus gali pasijusti visiškai laisvas, kai tuo tarpu stabai tampa nepakeliamais, žiauriai tironais, pateikiančiais nenumaldomus reikalavimus.

Mes neturime visą pasaulįje esantį blogį aiškinti tiesioginiu piktosios dvasios veikimu, tačiau drauge negalime apsimesti, kad jos pasaulįje apskritai nėra. Aišku viena: Dievu turime tikėti labiau, negu demonu, kartu nenuvertindami pastarojo klasotos ir jėgos. Bet kuriuo atveju, malonė yra kur kas galingesnė už blogį, tačiau būtų labai pavojinga neįvertinti savo pačių silpnumo. Mes negalime maitinti savęs iliuzijomis. Demoną su jo gundymais rasime visur: rojaus sode, dykumoje, maldoje, tarnaudami Dievui, pasninkaudami, apsimarindami, net darydami gerus darbus. Piktoji dvasia visuomet yra ten, kur žmogus iš tiesų nuoširdžiai ieško Dievo ir kur kas labiau reiktų susirūpinti tada, kai gyvenimo kelyje nepatiriame pagundų, nes tai verstų rimtai suabejoti, ar tas kelias, kuriuo einame, iš tiesų veda pas Dievą.

Tuo tarpu pats veiksmingiausias būdas, norint atmesti sutinkamas Piktojo pagundas – tai leistis suvedžiojamam Dievo, paklusti Jo balsui. Šėtonas niekuomet neturės jokios valdžios tam žmogui, kuris visiškai priklauso Kristui. Pats veiksmingiausias egzorcizmas yra tas, kurį ant gundymų kalno parodė Kristus, būtent, leisti garsiai ir aiškiai nuskambėti savo širdyje Dievo Žodžiui. Tada nereikia klausytis kitų žodžių ir kitų pasiūlymų, o lieka tik viena: Dievas ir Jo meilė man.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!

Prenumeruokite,
pirkite ir skaitykite
„Draugą“!

www.draugas.org

LIETUVA IŠ ARČIAU

JERONIMAS TAMKUTONIS

Nr. 2

Ne mažesnės permainos per trejus metus įvyko ir žemės ūkyje. Važiuojant keliais, dar matosi neapdirbtų, piktžolėmis apaugusių laukų. Kaip vietiniai pasakoja, tai yra daugiausia dar nesugrąžinti savininkams laukai, kur giminės nestaria kam jie priklauso. Nuvykęs į kaimą pas gimines tikrai nustebau. Giminitis, pats turintis daugiau nei 30 ha savos žemės ir visas žemės apdirbimo mašinas, įskaitant kombainą, nuomoja iš kaimynų daugiau nei 60 ha. Maži ūkiai, po 6–14 ha, neskaitant visiems išdalintų po 3 ha, neturi reikiamos įrangos – technikos tai žemei apdirbti, tad ją išnuomoja, sau pasilikdami žemės tik sodui ir daržams. Vienas apylinkėje esantis ūkininkas nuomoja daugiau nei 2,000 ha. Nuoma yra sutartinė, pagal žemės rūšį. Kaišiadorių apylinkėje žemė nėra prasta, be to, netoliese yra du paukštynai, kurie pardavinėja paukščių mėšlą – pačias geriausias natūralias trąšas. Javai laukuose tiesiog juoduoja. Per emigracijos bangą į užsienį išvažiavo ir daug vagių, tad ūkininkai gyvulius per naktį laiko laukuose.

Įstojus į ES, pasikeitė ir ūkininkų auginamų javų rūšys, nes superkamų javų kaina priklauso nuo jų maistingumo. Pelninga yra auginti kviečius, naujai išvestą kvietrugių rūšį, miežius ir rapsus. Paklaustas apie bulves, giminaitis pasakė, kad jų sodinti neapsimoka, nes prie jų daug darbo – sodinti, kaupti, kasti. Pelningiau yra javai – pasėjai, kelis kartus apipurškei, rudenį nuėmė su kombainu. Pjūtis metu, esant sausam orui, kambainai dirba laukuose ligi vidurnakčio, nuimdami ligi 5 ha per dieną.

Pagal giminaičio pasakojimą, apylinkės ūkininkai iš viso rugių nesėja, nesodina ir bulvių, tai yra įvežama iš Lenkijos. Ūkininkai gauna apie keturias tonas javų iš hektaro, t.y. apie 80 centnerių. Pereitą vasarą, sausras išdeginus pasėlius Prancūzijoje ir Ukrainoje, javų kainos Europoje nepaprastai pakilo. Kai pernai už toną kviečių mokėdavo apie 380 litų, šią vasarą jų kaina buvo apie 500 litų. Išskultus grūdus veža tiesiai į Kaišiadorių paukštynus arba į Vievio elevatorius, kur pinigų tekėdavo

palaukti apie mėnesį.

Man buvo įdomus rapsų auginimas, nes anksčiau tai buvo nežinoma augalų rūšis. Pasirodo tai yra paprastos garstyčios, kurios kaip piktžolės nesėtos augdavo ir geltonai žydėdavo laukuose. Jų dabar yra žieminių ir vasarinių rūšių. Rapsai užauga 80–100 cm aukščio, gana tankiai, kaip šepetys, tad nei vėjas, nei lietus negali jų išvartyti ar suguldyti. Jų sėklos, mažų juodų pipirų dydžio, yra pailgose ankštyse. Rapsai, kaip dobilai arba ankštiniai pasėliai, taip pat taisy žemę kitų metų pasėliui. Iš rapsų grūdų yra spaudžiamas aliejus ir daromas biodyzelis keliose Lietuvos įmonėse. ES net primoka už rapsų auginimą. Iš vieno ha yra prikuliama apie 3 tonas, moka 900 litų už toną. Mane nustebino giminaičio atsakymas, kaip jis apdirba tokį žemės plotą. Pasirodo, naudodamas techniką, jis vienas lengvai apdirba apie 100 ha žemės, o žmona ir šeima išlaiko keletą melžiamų karvių, didelį daržą, sodą, paukščius ir net du povus.

Miesteliuose ir pačiame Kaune yra turgūs, kur pardavinėjami dėvėti drabužiai ir avalynė. Šalia jų pardavinėjamos gėlės, daržovės ir vaisiai, kuriuos čia suveža aplinkinių kaimų daržininkai. Daržovės ir vaisiai tiek turguose, tiek krautuvėse yra švieži, nokę saulėje, o ne sandėliuose, kaip Amerikoje. Didžiosiose parduotuvėse, tokiose kaip „Maxima“, „Iki“ ir „Rimi“ vaisiai yra atvežti iš kitų ES šalių: Italijos, Ispanijos, Prancūzijos; pomidorai ir gėlės iš Olandijos. Kaip teko sužinoti, į didžiųjų krautuvinių sandėlių daržovės yra pristatomos sunkvežimiais iš Lenkijos, kur 2–3 hektarų daržininkai jau keletą metų augina daržoves, kuriomis aprūpina Pabaltijo kraštus ir Ukrainą. Lenkų daržininkai augina tas pačias daržoves keletą metų tose pačiose vietose, naudodami tas pačias chemines trąšas. Po keleto metų tų trąšų chemikalai patenka ir į pačias daržoves, todėl lenkiškų daržovių neperka Vakarų Europos kraštai, tokie kaip Vokietija, Prancūzija ir kiti.

Bus daugiau.

Prie „Laimės žiburio“ Anykščiuose.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Margumynai

Sugriuvo vienas reikšmingiausių P. Korėjos statinių

Pietų Korėjos sostinėje Seoul po gaisro anksti pirmadienį, vasario 11 d., sugriuvo 600 metų senumo statinys, laikytas vienu svarbiausių šalies istorinių objektų. Policija teigė tirianti, ar Seoul širdyje esantys Namdemun vartai – vienas iš kelių istorinių statinių, kurie išliko per XX amžiaus Japonijos okupaciją ir Korėjų karą, – nebuvo sąmoningai padegti. „Žmonės dėl šio gaisro turėtų jaustis sužeisti“, – apsilankęs gaisro vietoje sakė išrinktasis Pietų Korėjos prezidentas ir buvęs miesto meras Lee Myung-Bak.

„Tai simbolinė vieta, kurią žmonės nori aplankyti kiekvieną kartą atvykę į Seulą“, – pažymėjo jis. Dabartinio prezidento Roh Moo-Hyun atstovas spaudai Cheon Ho-Seon išreiškė sielvartą dėl „neapsakomai apgailėtino“ gaisro. „Tai buvo mūsų paveldas, daug reikšmingesnis ir simboliškesnis už kitus kultūrinius turtais“, – sakė jis.

Paprasti korėjiečiai, apžiūrėję pajuodusias ir sudegusias nuolaužas, taip pat reiškė sielvartą. „Tai veria širdį“, – braukdamas ašaras sakė 40 metų Kim Duk-II. „Šie vartai stovėjo 600 metų. Jie išsilaikė net per Korėjų karą. Aš vis dar negaliu tuo patikėti. Mūsų pasididžiavimas sugriuvo“, – sakė jis.

Puošnus dviejų aukštų pastatas ant akmeninio pagrindo, seniausias miesto medinis statinys, užsiliepsnojo sekmadienio vakarą. Daugybė ugniagesių, gesinę gaisrą, manė, kad liepsnos vėlai sekmadienį buvo pažabotos, bet jos išplisė iš naujo. Naujienų agentūra „Yonhap“ nurodė, kad taksistas, pranešęs apie gaisrą, tyrėjams sakė matęs per 50 metų vyrą, kuris prieš gaisrą mėgino patekti į statinį. Policijos teismo tyrimo ko-

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Namdemun vartai.

manda pirmadienį tikrino nuolaužas gaisro vietoje, aplink kurią buvo pastatyti pastoliai ir ekranas.

„Policija dar nepadarė išvadų, ar tai buvo trumpasis jungimas, ar padegimas, ar atsitiktinis gaisras“, – žurnalistams sakė Namdemuno policijos nuovados kapitonas Kim Yong-Su. Jis teigė, kad trys liudininkai pranešė matę įtariamą padegėją, bet pažymėjo, kad jų parodymai yra „prieštaringi“.

Vartai, pritraukdavę daug turistų, buvo pastatyti 1398 metais. 1447-aisiais jie buvo perstatyti ir nuo tada daug kartų buvo remontuojami. Istorinis objektas, apsuptas modernių biurų pastatų, oficialiai buvo vadinas „Sungnyemun“, arba „Kilniųjų ceremonijų vartais“. Tai buvo pietiniai sienos, kuri juosė Seoul Čosunų dinastijos valdymo 1392-1910 metais, vartai. „Žinovai mano, kad prireiks nuo dvejų iki trejų metų, kol bus atkurta jų architektūra. Tai gali kainuoti apie 20 mln. vonų (apie 48 mln. litų)“, – sakė Shim Dong-Junus iš istorinės architektūros padalinio.

„Tai tarsi šeimos nario netektis“, – sakė Kim Jae-Bunas, 30 metų netoliese turintis vaistinę. „Niekada neįsivaizdavau, kad jie taip bejėgiškai sudegė“, – sakė jis. **BNS**

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ pirmininkė Indrė Tījūnėlienė su pianistu Edvinu Minkštimu.

Po koncerto turėjo apie ką pasikalbėti (iš kairės): Nijolė Voketaitienė, Ritonė Rudaitienė, Edvinas Minkštimas ir Arnoldas Voketaitis.

Laimos Apanavičienės nuotraukos.

E. Minkštimas džiugino muzikos mylėtojus

LAIMA APANAČIENĖ

Lietuvos vaikų globos būrelis tiesiog lepina muzikos mylėtojus rengiamais labdaros koncertais. Dar visai neseniai klausėmės pasaulinio lygio Vilniaus styginių kvarteto griežimo, o vasario 10 d. vėl buvome pakviesti į nuostabų jaunojo pianisto Edvino Minkštimo koncertą.

Edvinas Minkštimas (g. 1980 Kaune) – Čikagos ir apylinkių muzikos mėgėjams gerai pažįstamas atlikėjas. Baigęs Kauno J. Naujaliao muzikos gimnaziją, vėliau tęsė studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA). 2003 m. LMTA ir Nacionalinėje Paryžiaus konservatorijoje jam buvo suteiktas magistro laipsnis. Baigęs New York Juilliard muzikos ir dramos mokyklą pas Jerome Lowenthal, šiuo metu E. Minkštimas joje tęsia doktorantūros studijas. 27 metų pianistas yra nuskynęs laurus daugybėje tarptautinių konkursų, tarp jų – P. Čaikovskio jaunųjų atlikėjų Maskvoje (1992) bei Knezkova-Hussey konkurse Kanadoje (1996). Koncertinėje scenoje debiutavęs keturiolikos metų, E. Minkštimas kaip solistas ir ansamblistas koncertuoja JAV, Kanadoje, Europoje ir kitose šalyse. 2001 metais jam buvo paskirta 2 metų rezidencija prestižiniame Cité Internationale des Arts Paryžiuje. Jis yra daugelio stipendijų ir premijų laimėtojas (Meyer Foundation, Music Academy of the West ir kt.), jo koncertai yra transliuojami TV kanalu Mezzo. E. Minkštimas taip pat kuria fortepijoninę, kamerinę ir simfoninę muziką, atlieka savo kūrinius Lietuvoje bei užsienyje, įrašinėja kompaktines plokšteles. Vienas paskutinių jo laimėjimų – pirmoji premija 2007 m. rugsėjį vykusiame tarptautiniame M. K. Čiurlionio pianistų konkurse Vilniuje.

Jaunasis pianistas pilnas sumanymų. Nors ir būdamas labai užimtas, jis niekada neatsisako dalyvauti labdaringoje veikloje. Kalbantis su juo negali atsistebėti, kaip jis viską ir suspėja. Čikagiečiai dar mena Edvino

ir jauno tenoro Edmundo Seiliaus, kuris šiuo metu stazuojasi Strasboure, labdaros koncertą 2007 m. balandžio mėn. Lietuvių dailės muziejuje, kurį taip pat buvo suruošusi „Saulutė“. To koncerto metu Edvinas daugiau akompanavo, pats pagrojo tik vieną kūrinių. Tad šį kartą gausiai Lietuvių dailės muziejuje susirinkę muzikos mylėtojai turėjo progos išgirsti jaunojo pianisto atliekamą F. Liszt kūrinių rečitalį.

Kodėl pianistas pasirinko F. Liszt programą? Pasirodo, 2007 m. rugsėjo–spalio mėnesiais tarptautinė vertinimo komisija, kurią sudaro žymiausi Ferenz Liszt kūrybos interpretatoriai, vykdė atranką į prestižinį trijų turų F. Liszt pianistų konkursą, kuris vyks 2008 m. balandžio mėn. Utrechte (Olandija). Visuose trijuose turuose pianistai skambins tik F. Liszt kūrinius. Atranka, kurioje dalyvavo 258 pianistai iš viso pasaulio, vyko skirtingų žemynų miestuose – Utrechte, Maskvoje, Šanchajuje, New York. Vertinimo komisija atrinko 20 kandidatų, tarp kurių yra ir lietuvis pianistas Edvinas Minkštimas. Tai neeilinis įvykis Lietuvos pianistų gyvenime.

Tad šis koncertas Edvinui buvo tarsi ir savęs pasitikrinimas prieš atsakingą konkursą. Mums žiūrovams, apsvaigintiems Liszt melodijų, tai buvo tikra palaima sielai. Koncerte nuskambėjo F. Liszt Polonaise Nr. 1 C minor, Polonaise Nr. 2 E major, Vengriška rapsodija A minor Nr. 13 ir Sonata B minor. Pabaigai E. Minkštimas pagrojo M. K. Čiurlionio preliudą.

Esame dėkingi vaikų globos būreliui „Saulutė“ už nuostabius renginius. Taip pat norisi padėkoti ir šios organizacijos kviečiamiems atlikėjams, kurie savo labdariniais koncertais padeda Lietuvos vaikams, o mums, žiūrovams, suteikia nuostabių grožio akimirku.

Baigdamą noriu nuoširdžiai palinkėti Edvinui Minkštimui kuo geriausios sėkmės atsakingame F. Liszt konkurse. Liekame su viltimi, kad jis dar daug kartų mus, čikagiečius, pradžiugins savo grojimu.

„Draugo“ knygynėlyje

STASYS YLA „ŠILUVA ŽEMAIČIŲ ISTORIJOJE“

Mūsų knygynėlį pasiekė pirmą kartą Lietuvoje išleista kunigo Stasio Ylos knyga „Šiluva Žemaičių istorijoje“. Tai 1970 metais JAV išleisto veikalas pirma dalis ir antros dalies rankraštis. Kadangi išėvijoje išleista pirma knygos dalis buvo ir tebėra retas leidinys, leidėjai nutarė abi dalis sudėti į vieną knygą. Tai iki šiol nepamainoma, pirma išsami, gyvai parašyta Šiluvos ir jos bažnyčios istorija. Ir pasiekė ji mus pačiu laiku – 2008 m. švęsime Šiluvos Mergelės Marijos Apsireiškimo 400-ąsias metines.

„Tikrai malonus sutapimas, kad artėjant 400 m. Šiluvos jubiliejui išvysime visą Šiluvos istoriją vienoje knygoje. Tiesa, šiai istorijai trūks

skyrta apie sovietmetį, kurio, gyvendamas Vakaruose, kun. S. Yla negalėjo išsamiai parašyti. Jį parašys Lietuvos istorikai, savo akimis regėję, kas vyko Šiluvoje buldozerinio ateizmo metais... Po ilgos žiemos į Lietuvos žemę ir į Šiluvą atėjo pavasaris. Drauge su naujam gyvenimui besikeliančia Lietuva keliasi ir Šiluva“, – rašo įvade „Šiluvos sugrįžimas“ arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

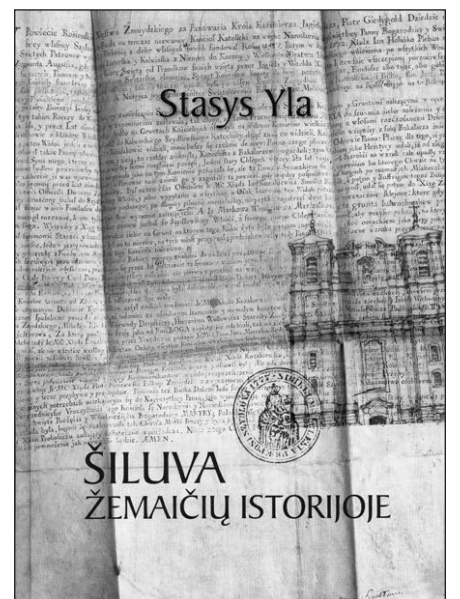
Knygos autorius – teologas, rašytojas, katalikų visuomenės veikėjas, Štuthofio koncentracijos stovyklos kalnys kun. Stasys Yla (1908–1983) po tremties klajonių atsidūrė JAV. Darbavosi Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienių se-

serų vienuolyne, Connecticut. Paprašytas Putnam seselių parašyti nedidelę knygelę apie Šiluvos Dievo Motiną, kun. S. Yla susidomėjo ne tik bažnyčios, bet ir miestelio istorija. Taip gimė ši knyga.

446 psl. knyga iliustruota spalvotomis nuotraukomis. Knygą išleido Kauno arkivyskupija, spausdino UAB „Spaudos praktika“, Kaune.

Knygos kaina – 35 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridendant 9 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą albumą – 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant, prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

JUOZAS GIEDRAITIS

Atkelta iš 8 psl. Šis garsas nutiesė ir telefono laidus, kuriais per visą pasaulį sklido 'dainuojančios revoliucijos' garsas ir gerokai prisidėjo prie sovietų imperijos subyrėjimo (...) Mano antroji šeima – talkininkai – tikrovėje tas 'artilėrijos diviziono darbas', tai buvo darbas išstisios šeimos – komandos, kurios sudėtyje buvo apie 170 darbuotojų. Svarbiausia, kad tai buvo šaunūs veikėjai, telkę aukotojus visame pasaulyje ir dar patys aukoję. Ne tik savo energiją, laiką, talentą, bet ir savo pinigus. Jau taip yra, kad pinigai į fondą ne patys ateina, o reikia, kad kas nors dirbtų. Tie talkininkai – tai mano antroji šeima, visi jie paminėti fondo knygoje. Tačiau čia dabar noriu priminti tokį faktą: dešimt metų Tautos fondas savo įstaigą turėjo Vito ir Aldonos Katinų bute. Patalpos nieko nekainavo ir be jokio atlyginimo dirbo aštuoniolika žmonių. Tame bute per tą laiką buvo sutelkta trys milijonai dolerių, ir čia jau padėkos žodžių neužtenka. Trečioji šeima – aukotojai. Kai 1978 m. pradėjau dirbti fonde, jo išde buvo 58,690 dolerių. Ilgainiui kapitalas augo, ir Lietuvos reikalams per VLIK'ą išleidome apie tris milijonus dolerių. O per visą VLIK'o laiką išleista ne mažiau kaip septyni milijonai dolerių. Tautos fondas organizavo ir išlaikė radijo transliacijas į okupuotą Lietuvą iš Madrido, Vatikano, Romos ir net Manilos radijo stočių, finansavo mokslinio ir informacinio pobūdžio knygas, rėmė lietuvių dalyvavimą Helsinkio ir kitose konferencijose, finansavo ir dalyvavimą Kopenhagoje bei baltiečių dalyvavimą 'Laisvės žygyje' po Baltijos jūrą. O kai VLIK'as užbaigė savo darbą, fondo paramą pirmiausia gavo Lietuvos atstovybė Vašingtone, Lietuvos misija Jungtinėse Tautose, daugelyje kitų vietų, ypač Vilniaus krašte. Dabar fondas valdo apie pus-trėčio milijono dolerių kapitalą. Lankydamasis Lietuvoje ir stebėdamas, kaip ji mėgina atsistoti po

pusšimtį užtrukusios komunistinės priespaudos, turėjau progą pamatyti, kaip iš praeities užsilikusios atgyvenos vis dar mėgina Lietuvą laikyti už sparnų ir trukdo jai pakilti skrydžiui į tikrą laisvę ir demokratiją. Tačiau šventai tikiu Lietuvos ateitimi."

* * *

Juozas Giedraitis nuo gimnazijos laikų buvo ateitininkas ir šaulys. Būdamas studentas ir vėliau visą laiką buvo veiklus demokratinės krypties veikėjas. Ir Amerikoje jis dalyvavo ateitininkų, krikščionių demokratų sambūriuose. O kai Lietuva atkūrė nepriklausomybę, atvykęs į Lietuvą, pirmiausia stengdavosi susisiekti su Krikščionių demokratų partijos vadovybe ir eiliniaisiais nariais. Ir labai apgailėstavo, kai pamatydavo, kad Lietuvos krikščionių demokratų partija jau vadinasi Krikščioniškoji demokratija ir net ryžtasi jungtis su konservatoriais. Jausdamas, kad 2007 metų gruodžio 14 d. krikščionys demokratams tikrai mėgins priimti sprendimą jungtis su konservatoriais, dar kartą pasiuntė konferencijai laišką, nepriartiantį tokiam sprendimui. Deja, laiškas konferencijoje nebuvo perskaitytas, o konferencijos dalyvių dauguma nutarė panaikinti Lietuvos krikščionių demokratų ar net Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partiją. O tai juk smūgis Juozui Giedraičiui. Skaudus smūgis baigėsi mirtimi. Amžiną atilsį velioniui Juozui Giedraičiui, mano ilgamečiui bičiuliui ir bendraminčiui!

P. S. Juozas Giedraitis ir jo žmona Leonilda stambiųjų aukotojų Tautos fondui sąrašė iš devyniasdešimt penkių aukotojų užima šešioliktą vietą: jiedu paaukojo 61,396 dolerius.

„Voruta“

2008 m. sausio 31 d. pasiekė žinia, jog sausio 30 d., eidamas 93-čius metus, mirė šio straipsnio autorius Viktoras Alekna. **Redakcija.**

A † A ALDONA KAZAKEVIČIENĖ LIUTKUTĖ

Mirė 2008 m. vasario 8 d., sulaukusi 80 metų.
Gyveno Braidwood, IL, anksčiau Čikagoje.
Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Antanas su žmona Tina, duktė Angelė Merthens su vyru Bill; anūakai Antanas Jr. su šeima, Annika ir Alex Merthens, sesuo Monika Tautvaišienė Krikščūnienė su vyru Gyčiu ir šeima.

A. a. Aldona buvo žmona a. a. Antano.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, vasario 13 d. nuo 3 v.p.p. iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 14 d. 10:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose. Po religinių apeigų a.a. Aldona bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A KAZIMIERA BIKNEVIČIENĖ JONUŠAITĖ

Mirė 2008 m. vasario 10 d., sulaukusi garbingo 91 metų amžiaus.
A. a. Kazimiera buvo a. a. Liudo Biknevičiaus žmona.

Priklausė Šauliams ir kitoms lietuviškoms organizacijoms.

Velionė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia vyro.

Liūdentys artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

**Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“!
„DRAUGA“ atminkime savo testamentą.**

40 patarimų, kaip kompiuterį padaryti saugesniu (I dalis)

PAULIUS VITKUS

Prisipažinsiu, nuėjęs į knygyną, noriu perskaityti viską. Nuėjęs į prekybos centrą, daugiausia laiko praleidžiu prie žurnalų ir laikraščių lentynas. Mėgstu naudotis programomis įvairiems žurnalams parsiųsti („Scientific American“, „Discovery“, „Technology review“, „PC World“, „PC Magazine“). Daugybė minčių parašyti straipsnį kilo beskaitant šiuos žurnalus.

Šį kartą akys užkliuvo už „PC Magazine“ vasario mėn. numerio, kuriame parašytas straipsnis apie kompiuterių saugumą. Nieko nelaukęs, atsispausdinu tekstą ir pradėjau žiūrėti, kurie patarimai verti dėmesio, kurie ne. Tad, noriu jums pateikti savo, kruopščiai atrinktus ir papildytus iš mano pusės, patarimus – kaip kompiuterį padaryti saugesniu.

Pirmiausia, noriu aprašyti pagrindinius saugaus kompiuterio principus – galbūt apie juos esate kažkada girdėję, galbūt jau taikote keletą. Vis dėlto, „išsiblaškiusių“ berniukščių, internete nestinga.

* Naudokite antivirusinę sistemą, pastoviai ją atnaujinkite, perskanuokite kompiuterį, reguliariai

perskanuokite el-pašto laiškus. Nesant antivirusinei sistemai, tik laiko klausimas, kada kompiuteris bus užkrėstas. Siūlau – NOD32.

* Naudokite antišnipinėjimo (antispyware) programinę įrangą. Kartais ši įranga yra įdiegta kartu su antivirusine sistema, bet būna ir atskiruose paketuose. Siūlau – Spy Sweeper.

* Naudoti ugniasienę. Taip užkirsite kelią nepageidaujamam duomenų srautui gauti bei išsiųsti. Tiek naujos „Windows“, tiek „Mac“ OS versijos turi ugniasienės funkciją vos tik instaliuojate OS. Tiems, kas neturi, siūlau ZoneAlarm (nemokama).

* Niekada nenaudokite dviejų ugniasienių ir antivirusinių sistemų vienu metu. Tai gali pasirodyti kaip „dviguba apsauga“, bet iš tikrųjų tai reiškia dvigubą galvos skausmą ir dvigubai lėtesnį kompiuterio veikimą.

* Leiskite operacinėms sistemoms atsinaujinti (updates). Niekas nėra tobulas, tad retkarčiais sistemoje randamos spragos, kurioms užglaistyti išleidžiami atnaujinimai. Parsisiųskite ir instaliuokite juos.

* Neatidarinkite nežinomų .exe failų. O taip pat ir .com, .bat, .scr,

.doc, .xls. Paskutiniai du gali atrodyti nekenksmingi, bet su jais atkeliauti pavojingi makro virusai.

* Jeigu įtariate parsisiuntę virusą, perskanuokite jį. Tam pagelbės antivirusinės sistemos arba www.virustotal.com, kuriame dokumentą reikia nusiųsti į svetainę. Svetainė patikrina dokumentą su 32 skirtingų antivirusinių sistemų duomenų bazėmis.

Kaip pasirinkti gerą slaptažodį?

* Naudokite „sunkius“ slaptažodžius. Kas tai yra? Tai slaptažodžiai sudaryti, tiek iš raidžių, tiek iš skaitmenų, tiek iš skyrybos ženklų. Kuo ilgesnis slaptažodis, tuo geriau. Pasinaudokite www.passpub.com svetaine, kuri siūlo „sunkius“ slaptažodžius.

* Nenaudokite vieno slaptažodžio visose internetinėse sąskaitose. Jeigu kas nors sužinos kurios nors sąskaitos slaptažodį, jis žinos ir visus kitus. Yra ir kitas sprendimas: vietoj to, jog visuose svetainėse registruotėtės, tarkim, ala241_9 slaptažodžiu, „Gmail“ pašto tarnyboje naudokite gmail_ala241_9 slaptažodį, www.one.lt socialiniame tinkle – onelt_ala241_9 ir t.t.

* Teisingai vartokite AutoComplete funkciją. Tai funkcija, kuri automatiškai atpažinusi tinklalapį, įveda į jo prisijungimo laukus duomenis (vartotojo vardą ir slaptažodį). Ši funkcija nėra skirta tam, jog automatiška kompiuteriui įvedus duomenis, paspaustumėte „Prisijungti“ mygtuką! Ji skirta tam, jog įvedus bendrą slaptažodį ala241_9, čia pat slaptažodį galėtumėte pakeisti (parašyti ženklus priklausomai nuo svetainės) ir tik tada prisijungti.

* Jeigu sąskaitų labai daug, o įsiminti ~20 skirtingų slaptažodžių, kurie sudaryti iš 15 ženklų nėra noro, šiuos slaptažodžius galite saugoti USB flash kortelėje, pasinaudojant RoboForm programa.

* Niekada neregistruokite asmeniniu slaptažodžiu sąskaitos, kuri naudosite ne jūs vienas.

* Kas tam tikrą laiką tarpą (kas pusė metų; kas metus) pakeiskite visus slaptažodžius.

Apie tai, kaip saugiai naršyti internete, apsaugoti savo el-pašto dėžutę nuo spam'o ir asmeninę informaciją nuo internetinių apgavikų – „šnipų“, antroje šio straipsnio dalyje.

Alfa.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**JAV LB Marquette Park** apylinkė rengia Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimą vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčia“ vasario 13 d., trečiadienį, 2 val. p. p. Pagrindinė kalbėtoja – Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė. Kviečiame visus dalyvauti.

◆**Cicero LB valdyba ir ALTo** skyrius Vasario 16-osios minėjimą pradės vėliavos pakėlimu vasario 14 d., ketvirtadienį, 11 val. r. miestelio savivaldybės aikštėje. Vėliavą iškels Cicero jūrų šaulių kuopa, vadovaujant Juozui Mikuliui. Vėliavos pakėlimo šventėje dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, kiti miesto pareigūnai ir svečiai.

◆**Tradicinis Jaunimo centro** Vasario 16-osios minėjimas vyks kavinėje, vasario 16 d., šeštadienį, 3 val. p. p. Tema: „Vasario 16-oji ir šiandieninė Lietuva“. Kalbės adv. Povilas Žumbakis, kuris atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje, padėjo atnaujinti šalies teisinę sistemą. Dalyvaus Cook County atstovė etniniam reikalams Pat Michalski. Programą atliks muzikės Jolantos Banienės fortepijono klasės mokinės Berta Brazdeikytė bei Indrė Genevičiūtė ir muzikės Loretos Karsokienės estradinio dainavimo studijos „Tu ir aš“ dainininkės. JC Moterų klubo narės vaišins gardžiais užkandžiais.

◆**Lietuvos valstybės atkūrimo** dienos – Vasario 16-osios proga Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje vasario 16 d., šeštadienį, 6 val. v. maloniai visus kviečia atvykti į parodos „Pirmoji banga“ atidarymą, kuri vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 South Pulaski Rd., Chicago. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500. Paroda Balzeko lietuvių kultūros muziejuje veiks iki š.m. kovo 2 dienos.

◆**Kun. pranciškonas Julius Sasnauskas** atvyksta iš Vilniaus ir šeštadienį, vasario 23 d., vadovaus Gavėnios susitelkimui Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje, Brighton Park (2745 West 44th St., Chicago). 3 val. p. p. – Atgailos ir sutaukinimo pamaldos (su asmenine išpažintimi); 4 val. p. p. – šv. Mišios; 5 val. p.p. – pabendravimas parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti ir ruošti Kristaus Prisikėlimo – Velykų iškilmei.

◆**Vasario 24 d., sekmadienį, 9 val.** r. šv. Mišios Šv. Antano bažnyčioje, Cicero. Po Mišių, 10 val. r. parapijos salėje Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas – Aleksas Vitkus. Meninę programą atliks Vilmos Meilutytės vadovaujamas parapijos choras ir skaitovės Audronė Bernatavičienė bei Virginija Maurucienė.

◆**Balandžio 25–27 dienomis** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks filatelijos ir numizmatikos paroda LITHPEX XXX. Ją rengia filatelistų draugija „Lietuva“. Parodos atidary-

mas bus balandžio 26 d., šeštadienį, 10 val. r. Tel. pasiteiravimui: 773-585-8649 (J. Variakojis).

◆**Lietuvos muzikos akademijos** absolventas muz. Ričardas Sokas nuo pat pirmųjų atvykimo į Čikagą dienų buvo pakviestas į Lietuvių operos meno vadovybę ir padėjo paruošti chorui ir solistams operas „Otello“, „Nora“, „Pilėnai“, Perlų žvejai“. Šiais metais jis sutiko grįžti į Lietuvių operą ir jau padeda statant G. Verdi „Traviatą“, kurios spektaklis bus balandžio 27 d. Operos chorui reikalingi visų balsų dainininkai. Norinčius dainuoti operoje, kviečiame atvykti į Jaunimo centrą, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, kur penktadieniais nuo 7:30 val. v. vyks choro repetitijos.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Tradicinis Vasario 16-osios** dienos minėjimas įvyks 2008 m. vasario 17 d., 12:30 val. p. p., Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027). Šventės pagrindinė kalbėtoja – Ieva Butkutė, Washington University studentė ir misijos „Sibiras“ dalyvė. Ji 2006 m. su kitais lietuviais jaunuoliais lankė tremtinių vietas Sibire ir papasakos tos kelionės išpūdžius. Šventės programa: 10:15 val. r. vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. iškilmingos šv. Mišios; 12:30 val. p. p. minėjimas ir meninė programa.

◆**Amerikos lietuvių Lake County, IN** taryba, Lietuvos Vyčių kuopa Nr. 82, Gary, IN ir JAV LB East Chicago, IN apylinkė vasario 17 d. ruošia Vasario 16-osios paminėjimą: American Legion Post Nr. 430 salėje, 7430 Broadway, Merrillville, IN. Pradžia – 12 val. p. p. Šv. Mišias aukos prel. Ignas Urbonas, pagrindinis kalbėtojas ALTo pirmininkas Saulius Kuprys. Muzikinę programą atliks akordeonistas Bronius Mūras. Bus lietuviški pietūs. Kaina – 12.50 dol. Tel. pasiteiravimui: 219-884-2220 (Joanna Rudzevicius); 219-322-4533 (Birutė Vilutienė) arba 219-980-5027 (Loreta Vician).

◆**Lietuvos Nepriklausomybės** švenčių minėjimas Grand Rapids, MI, įvyks kovo 2 d., sekmadienį. 9:30 val. ryte – šv. Mišios lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje (Myrtle and Quarry Streets NW), už Nepriklausomybę ir žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės. Mišias atnašaus klebonas kun. Dennis Morrow. Po Mišių parapijos mokyklos (1433 Hamilton Ave., NW) salėje 11 val. paminėsime Lietuvos Nepriklausomybės švenčių – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios – dienas. Meninę programą atliks tautinių šokių vienetas „Spindulys“ (vadovė Rasa Poskočimienė) iš Lemont. Kviečiame gausiai dalyvauti ir pakviesti draugus į šį džiaugsmingą minėjimą. Ruošia JAV LB Grand Rapids apylinkė.

◆**Kviečiame visą lietuvišką** jaunimą atvykti į Dainavos stovyklavietę rekolekcijoms. Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 14 d., 6 val. v. ir baigsis sekmadienį, kovo 16 d., 12 val. p.p. Tel. pasiteiravimui: 248-538-4025. Registracija iki kovo 7 d. el. paštu: linusyte@comcast.net

Prelatas E. Putrimas lankėsi Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont

Vasario 5 d. Maironio lituanistinėje mokykloje lankėsi Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams, PLB valdybos Sielovados reikalų ir Pietų Amerikos reikalų komisijų pirmininkas prelatas Edmundas J. Putrimas. Prelatas susitiko su lituanistinės mokyklos mokiniais, kalbėjo su jais apie Švč. M. Marijos apsišventinimo šiluvoje jubiliejinius metus ir jų šventimą ne tik Lietuvoje, bet ir JAV lietuviškose parapijose.

Nuotraukoje iš kairės: mokyklos direktorės padėjėja Svajonė Kerelytė, prelatas E. Putrimas ir mokyklos direktorė Audronė Elvikienė.

DR. KAZYS MARTINKUS MEMORIAL SCHOLARSHIP FUND

A. a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) atminimui 1985 m. įsteigtas jo tėvų, sesers ir artimų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuviai studentai, siekiantys magistro arba daktaro laipsnio tikslųjų mokslų srityje – vėžio ligų tyrimo sričių (pvz.; farmakologijos, biochemijos ir pan.). Norintys pasiteirauti ir gauti prašymų formas, prašome kreiptis:

Kristina Martinkute
Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund
7120 S. Richmond
Chicago, IL 60629-3011, USA
el. pastas: Krism516@yahoo.com

Užpildytos formos turi būti grąžintos iki birželio 15 d.

Dailininkė Margarita Petrauskienė iš Bostono viena iš per 60 dalyvių, dalyvaujančių Čiurlionio galerijos 50-mečio parodoje-konkurse. Konkurso mecenatė – Magdalena Stankūnienė. Parodos atidarymas įvyks vasario 22 d. 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Kviečiame visus pasigėrėti lietuvių dailininkų darbais.

**PIRKSIU: A.Varno,
A. Valeškos, P. Domšaičio,
B. Murino, A. Dargio
ir A. Rukštelės
tapybos darbus.**